

UNIVERZA V LJUBLJANI - FAKULTETA ZA ŠPORT
Športna rekreacija

**IDEJNA ZASNOVA NADGRADNJE
ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA
NA GRADU NEUHAUS TRŽIČ**

DIPLOMSKO DELO

MENTORICA

izr. prof. dr. Maja Pori

KONZULTANT

izr. prof. dr. Jakob Bednarik

RECENZENTKA

doc. dr. Maja Bučar Pajek

AVTORICA DELA

Katarina Malovrh

Ljubljana 2015

ZAHVALA

izr. prof. dr. Maji Pori za dragocene nasvete med celotnim študijem, za vse posredovano znanje in navdih.

Tebi, ati, ki mi vedno stojiš ob strani in me spremljaš, tako v dobrih kot slabih trenutkih. Za tvojo neizmerno potrpežljivost in neskončne ure pomoči. Ker vem, da se lahko vedno zanesem nate.

Vsem članom društva Katriks šport za preživete skupne trenutke. Za čudovite spomine in zaupanje.

Družini Lang in prijateljici Patriciji, ki mi nesebično pomagata pri uresničevanju mojih sanj, me podpirate in verjamete vame.

Vsem, ki ste mi na kakršenkoli način pomagali na moji dosedanji življenjski poti.

Hvala...

Diplomsko delo posvečam moji mami.

Ključne besede: Športna rekreacija, športnorekreacijski park, fitnes, športna prireditve

IDEJNA ZASNOVA NADGRADNJE ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA NA GRADU NEUHAUS TRŽIČ

Katarina Malovrh

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Ljubljana 2015

Športna rekreacija

Število strani: 67; število preglednic: 8; število slik: 32

IZVLEČEK

Športna rekreacija je pomembna protiutež današnjemu, vse bolj sodobnemu in tehnološko hitro razvijajočemu se svetu, ki pogosto negativno vpliva na življenjski slog. Vse več ljudi se zaveda pomena športne rekreacije, zato postaja sestavina njihovega vsakdanjega življenja. Udeležujejo se različnih športnorekreativnih prireditev, obiskujejo športne centre, klube in zasebnike, ki nudijo vrsto športnorekreativnih programov. Dejstvo je, da je človek del narave in da preživeli čas v njej vsekakor pozitivno vpliva na njegovo zdravje. Glavni cilj diplomskega dela je bil izdelati načrt za izgradnjo športnorekreacijskega parka na gradu Neuhaus v Tržiču, kjer bi športnorekreativno društvo Katriks lahko izvajalo svoje programe. V delu, ki je monografskega tipa, smo podali potrebne informacije o tehničnih možnostih oziroma rešitvah za vzpostavitev lokalnega športnorekreacijskega parka v občini Tržič, prav tako smo želeli prikazati model športnorekreativnega društva, ki je dostopen vsakomur, ne glede na spol, starost, stopnjo natreniranosti ter predznanju o športni vadbi. V zaključnih poglavjih pa smo predstavili potrebne korake za organizacije določene športne prireditve. Uporabnost diplomskega dela je vidna lahko v splošnih napotkih drugim, enako mislečim ljudem, zlasti študentom pri uresničevanju podobnih projektov. Praktični pomen projekta je posredno lahko viden tudi v ohranjanju in razvijanju dobrega, spoštljivega odnosa ljudi do aktivnega in zdravega življenja ter izvajanja športnorekreativnih aktivnosti v naravi, kar uspešno uspeva prej omenjenemu društvu.

Key words: Sport-recreation, local sport park, fitness, sport event.

CONCEPT OF SPORT - RECREATION PARK NEUHAUS TRŽIČ UPGRADE

Katarina Malovrh

University of Ljubljana, Faculty of Sport, Ljubljana 2015

Sport rekreation

Number of pages: 67; number of tabels: 8; number of figures: 32

ABSTRACT

Sport-recreation is an important counterweigh in current, modern and technologically fast living times, which often have a negative impact on our life style. Every day, more and more people are aware of the meaning "sport-recreation". That is why it is becoming an important routine of their daily lives. They are attending sport events, sport centres, clubs and hiring experts which offer all kind of sport-recreational programs. Man is a part of nature that is a fact. The same as a fact that spending time in nature has beneficial impacts on our health. Main goal of this thesis was to create a plan for building a local sport-recreational park on castle Neuhaus in Tržič, where sport-recreational club Katriks could perform their programs. In this monographic type thesis we presented useful information about technical possibilities and solutions for building a sport-recreational park in city Tržič. We also wanted to introduce a model of sport-recreational club that is accessible to everybody, irrelevant of gender, age, fitness level, knowledge about sport training. In final chapters we introduce all the necessary steps for organizing a sport-recreational event. This graduation thesis can be seen as general instructions to other like-minded people, especially students who want to realize similar projects. Practical significance of this project can be indirectly seen in preservation and development of people's good and respectful relationship to active and healthy lifestyle and performing sport-recreational activities in nature, what above mentioned club is successfully accomplishing.

KAZALO:

1.	UVOD.....	1
1.1.	ŠPORTNI PARKI	3
1.2.	KATRIKS FIT PROGRAM.....	5
1.3.	CILJI	7
2.	IDEJNA ZASNOVA VZPOSTAVITVE ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA NA GRADU NEUHAUS TRŽIČ.....	8
2.1.	Načrtovanje športnih parkov	8
2.2.	Zakon o varstvu kulturne dediščine	27
2.3.	Zakonodaja s področja športne infrastrukture	28
3.	IZ TEORIJE V PRAKSO: VZPOSTAVITEV ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA GRAD NEUHAUS	32
3.1.	Namembnost parka	32
3.2.	Organizacijska zasnova športnorekreacijskega parka Grad Neuhaus	33
3.3.	Ureditev športnorekreacijskega parka Grad Neuhaus	34
3.4.	Ulična telovadba ali »Street fitness Workout«	38
4.	DRUŽABNI TEK ČEZ OVIRE – »Katriks Lauf Šundr«.....	40
4.1.	Menedžment prireditev	40
4.2.	Proces organizacije na primeru »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«....	43
5.	SKLEP	60
6.	VIRI	63
7.	PRILOGI	66

KAZALO SLIK:

<i>Slika 1. Shema športnorekreacijskega prostora. (Leskovec, 1999)</i>	3
<i>Slika 2. Dopolnjena shema športnorekreacijskega prostora. (Leskovec, 1999, dopolnila: Lindav, 2007).</i>	4
<i>Slika 3. Sestavljiva telovadna orodja »GYM BOX«</i>	6
<i>Slika 4. Tabela zemljiški kataster - Katastrska občina: 2143 - TRŽIČ, parcela: 91. (PISO).</i>	10
<i>Slika 5. Prostorski plan - namenska raba : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).</i>	12
<i>Slika 6. Prostorskoureditveni pogoji: OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO)</i>	13
<i>Slika 7. Varstvo narave in kulture: OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO)</i>	14
<i>Slika 8. Gospodarska infrastruktura – promet : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).</i>	15
<i>Slika 9. Gospodarska infrastruktura – skupen prikaz (En, Ko, Ek) : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).</i>	16
<i>Slika 10. Del parkirišča in travnata površina z nekaj elementi.</i>	17
<i>Slika 11. Betonski element, nekoč namenjen otroškemu peskovniku.</i>	18
<i>Slika 12. Zaščiten vrba.</i>	18
<i>Slika 13. Žična ograja in klopca.</i>	19
<i>Slika 14. Neurejenost prostora.</i>	19
<i>Slika 15. Grafični načrt montažne jeklene športne konstrukcije.</i>	29
<i>Slika 16. Grafična organizacijska zasnova športnorekreacijskega parka.</i>	33
<i>Slika 17. Jeklena montažna športna konstrukcija.</i>	34
<i>Slika 18. Opičja kletka.</i>	34
<i>Slika 19. Postavitev montažne jeklene konstrukcije.</i>	35
<i>Slika 20. Stanje pred in po ureditvi prostora, namenjenega drugim športnim orodjem in pripomočkom.</i>	35
<i>Slika 21. Primer ravnotežnih vadbenih pripomočkov ter telovadnih orodij v parku.</i>	36
<i>Slika 22. Stanje parka pred in po ureditvi prostora za počitek.</i>	36
<i>Slika 23. Prvi del parka – primer elementarne igre z žogo.</i>	37
<i>Slika 24. Namenska tabla na glavnem vhodu v park.</i>	37
<i>Slika 25. Opozorilna tabla na glavnem vhodu v park</i>	37
<i>Slika 26. Primer organizirane rekreativne športne vadbe v parku v poletnih mesecih.</i>	38
<i>Slika 27. Primer neorganizirane telesne dejavnosti krajanov.</i>	38
<i>Slika 28. Primer gimnastične prvine prednos na moški bradlji na vadbeni uri »Fit 3«.</i>	39
<i>Slika 29. Grafični potek celotne trase športne prireditve Družabni tek čez ovire.</i>	46
<i>Slika 30. Primer članka v lokalnem časopisu Tržičan.</i>	59
<i>Slika 31. Pooblastilo za zastopstvo Občine Tržič pri urejanju potrebne dokumentacije.</i>	66
<i>Slika 32. Vloga za izdajo kulturnovarstvenega soglasia</i>	67

KAZALO TABEL:

<i>Tabela 1 Podatki o lokaciji - Poročilo za katastrsko občino: 2143-TRŽIČ, parcela: 91. (PISO 2014)</i>	10
<i>Tabela 2 Kriteriji primernosti in ranljivosti prostora za športni park Grad Neuhaus - Katastrska občina: 2143-TRŽIČ, parcela: 91.</i>	22
<i>Tabela 3 Seznam enot nepremične kulturne dediščine za območje občine Tržič (ZVKDS OE Kranj)</i>	27
<i>Tabela 4 Pravila za razvrščanje nezahtevnih in enostavnih objektov (Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, priloga 2)</i>	31
<i>Tabela 5 Tedenski časovni okvir izvedbene dejavnosti prireditve »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«</i>	45
<i>Tabela 6 Seznam 17 ovir postavljenih na 4 km dolgi trasi.</i>	47
<i>Tabela 7 Organizacijska razdelitev proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«</i>	53
<i>Tabela 8 Terminalska shema prireditve Družabni tek čez ovire 5.10.2013</i>	58

1. UVOD

Izraz šport lahko razumemo kot telesno dejavnost za krepitev telesne zmogljivosti; torej dejavnost tekmovalnega značaja s pravili. Zveza najpomembnejših mednarodnih športnih organizacij SportAccord kot predstavnica mednarodnega športa, definira izraz šport kot vse oblike običajno tekmovalne telesne dejavnosti skozi občasno (neorganizirano) ali organizirano vadbo z namenom ohranjati ali izboljšati telesne sposobnosti in spretnosti ob zabavi za udeležence, v posameznih primerih tudi za gledalce (SportAccord, 2013). Glede na namen ločimo različne izseke ali področja športa, t.i. pojavne oblike športa. Pojavne oblike športa so se skozi čas spreminjale in se dopolnjevale. Razloge za spreminjanje lahko v največji meri pripisujemo značilnostim posameznih družb, načinu produkcije materialnega življenja in produkcijskim odnosom, ki so seveda pogojevali tudi politično nadstavbo. Z razvojem družbe in njenih potreb so se spreminjali tudi pomeni športa, zato je šport družbeni pojav, ki ga je nemogoče opredeliti vnaprej. Korenine sodobnega športa lahko iščemo v prvih letih po drugi svetovni vojni, še posebno v zadnjih dvajsetih letih pa šport postaja izrazito raznolik. Dandanes v športu najdemo predvsem vzgojni vidik (šport kot vzgojno sredstvo), rekreacijski vidik (poudarek na razvedrilni, zabavni oziroma rekreativni funkciji športa t.i. športni rekreaciji) in tekmovalni vidik (poudarek na tekmovanju, ponekod pa je šport že oblika dela) (Tušek, 2010).

Skozi posamezna obdobja se je vsebina pojma športne rekreacije spreminjala, torej lahko to obliko športa obravnavamo z več zornih kotov. Izvorni pomen besede rekreacija, avtorji (Pediček, 1970; Relac, 1969 in Blagajac, 1994) navajajo iz latinskega glagola »recreare«, kar pomeni oživiti, obnoviti, znova ustvariti, okrepiti, osvežiti. Hkrati ta pojem povezujejo z zabavo, z veseljem, s sprostitvijo, z užitkom, z aktivnim počitkom in zdravim življenjskim slogom. Pojem šport Pedičku v izvornem smislu pomeni, igro, kratkočasje, tekmovanje, zabavo, razvedrilo, zato Berčič (Berčič, 2005, str. 11) k razlagi športna rekreacija dodaja, da je rekreacija oblika, šport pa njena vsebina. Avtor navaja, da naj športna rekreacija spremlja človeka vse od zgodnjih otroških let do pozne starosti, seveda pa je njegov delež v posameznih obdobjih človekovega življenja različen. Dejstvo je, da se s športno rekreativnimi dejavnostmi lahko ukvarja vsak - od tod tudi pomenska različica »šport za vse«. Na vsakoletnih srečanjih strokovnjakov in raziskovalcev na področju športne rekreacije v Sloveniji (2000-2004), se je izoblikovala naslednja definicija: »Športna rekreacija je tista svobodno izbrana in igriva gibalna/športna dejavnost, ki človeka fizično, psihično in socialno bogati in sprošča ter ga od zgodnjega obdobja do pozne starosti vodi skozi veselje, užitek in zadovoljstvo, k celovitemu ravnovesju in zdravju.« (Berčič, 2005, str. 23). V slovenskem prostoru se je pojem »športna rekreacija« že dodobra uveljavil. Vendar pa bo razvoj v prihodnje gotovo prinesel nove opredelitve.

Športna rekreacija je v današnjem času pomemben dejavnik zdravega in kakovostnega načina življenja. Posamezniku lahko predstavlja osebni razvoj in nepogrešljivo sestavino vsakdanjega življenja (Berčič, 2005). Ljudje se v veliko večino športnih dejavnosti vključujemo ljubiteljsko, določenim ljudem pa je tudi poklic. S športom se lahko ukvarjamo neorganizirano, lahko pa se združujemo v društvih ali drugih športnih organizacijah. (Nacionalni program športa 2014–2023).

Športnorekreativno društvo Katriks šport je aktivno društvo v občini Tržič, ki deluje v javnem interesu na področju športa, in sicer ponuja telesno dejavnost ki bogati kakovost posameznikovega življenja. Telesne dejavnosti so usmerjene k izražanju ali izboljševanju telesne pripravljenosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov oziroma doseganju rezultatov na rekreativnih ravneh tekmovanj. Ponuja športnorekreativno vadbo, ki temelji na izvajanju gimnastičnih vaj z lastno telesno težo ali z uporabo različnih vadbenih pripomočkov ter orodij. Verjetno ne bi napisali nič narobe, če bi tovrstno vadbo poimenovali kar telovadba, ki je prepoznavna pod tržnim imenom Katriks Fit program. Mlajšim članom športnorekreativno društvo Katriks šport ponuja gibalno dejavnost za skladen otrokov razvoj t.i. Katiks Junior. Osnovni namen programa je razvijanje gibalnih sposobnosti otroka ter spoznavanje in približevanje telesne dejavnosti otrokom na zanimiv in prijeten način. Športnorekreativno društvo Katriks šport deluje tudi na področju organiziranja športnih prireditvev. V zadnjem delu diplomske naloge smo predstavili organizacijo športne prireditve Družabnega teka čez ovire – Katriks Lauf Šundr, ki se je odvijala v občini Tržič v organizaciji društva Katiks šport. Organizacija prireditve je skupek najrazličnejših elementov, ki jih je potrebno pravilno uskladiti, definirati ter kasneje izvajati. Celotno organizacijo oziroma upravljanje določene prireditve pa lahko gradimo na znanju, izkušnjah, zapisih, priporočilih in pomoči tistih, ki so na podoben način že delovali. Naš namen organizacije prireditve je bil spodbujanje ljudi k aktivnemu preživljanju prostega časa, promociji športnorekreativnega parka Grad Neuhaus in dvig prepoznavnosti športnega društva Katriks šport.

S poudarjanjem telesne dejavnosti, kot sestavine zdravega življenjskega sloga, ter porastu le te v zaprtih prostorih, kar je v lepih poletnih sončnih dneh postala velika slabost, narašča potreba tudi po urejenih vadbenih prostorih na prostem. To so parki, urejene zelene površine, ki so namenjene telesni dejavnosti ali t.i. športni parki.

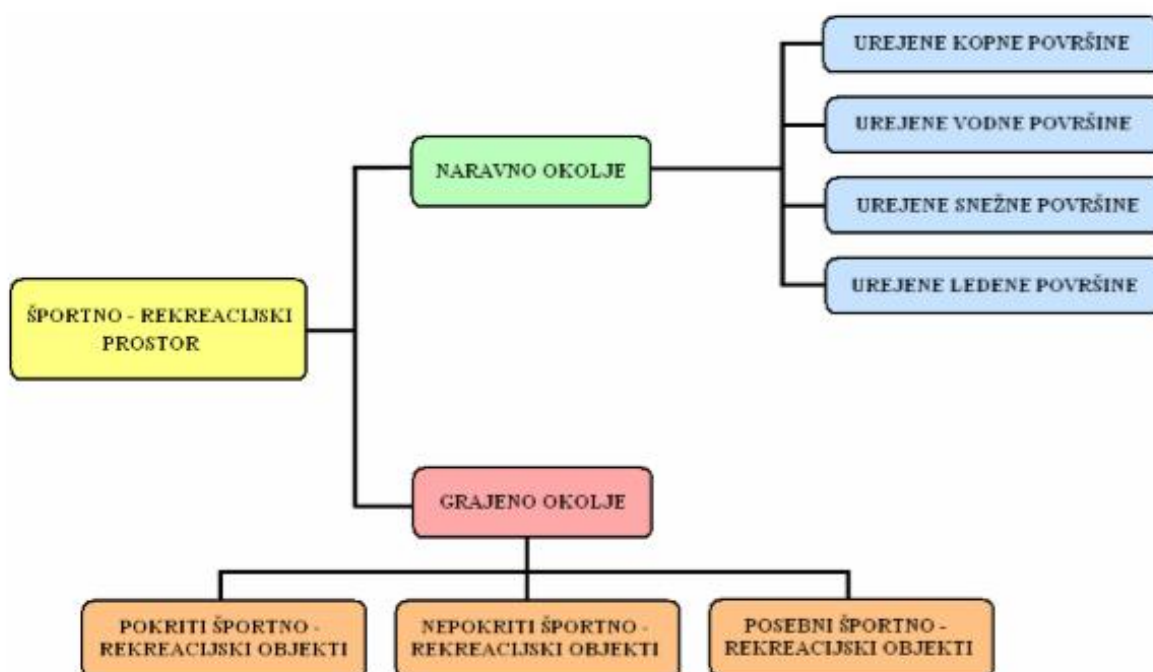
Športno društvo Katriks šport je za potrebe izvajanja Katriks Fit programa v poletnih mesecih izven urejenih zaprtih telovadnih prostorov predstavil občini idejni projekt Vzpostavitev športno – rekreacijskega parka na gradu Neuhaus z jasnim poslovnim in strateškim načrtom razvoja in izvajanja dejavnosti. V njem smo predstavili vizijo, namen, cilje ter učinke, ki jih lahko dosežemo z novim športnorekreacijskim parkom v naravi. Občina Tržič si prizadeva za razvoj športne dejavnosti tudi v samem mestu Tržič, zato smo našli skupen interes v izgradnji lokalnega športnorekreacijskega parka v mestu, ki bo krajanom ponudil možnost telesne dejavnosti v zato urejenem prostoru v naravi.

Diplomsko delo je monografskega tipa. V njem so zbrane osnovne tehnične možnosti oziroma rešitve za vzpostavitev lokalnega športnorekreacijskega parka. Za proučevanje problema smo uporabili domačo in tujo literaturo, ki smo jo pridobili s pomočjo bibliografskega sistema Cobiss in internetnih virov. Ključne besede, ki smo jih uporabili pri iskanju literature, so bile: športni park, načrtovanje športnih parkov, športna rekreacija, fitnes, športna prireditve. Določen del diplomske naloge temelji na teoretičnih in praktičnih izkušnjah pridobljenih med študijem na Fakulteti za šport, preostali del pa na izkušnjah in znanju strokovnjakov obravnavanega področja ter lastne izkušnje, analize prostora in spoznanja.

1.1. ŠPORTNI PARKI

Človek je del narave in je z njo neločljivo povezan. Vedno se rad zateka k njej. Išče notranji mir, energijo, navdih, spodbudo, tolažbo, lepoto in nežnost. Vaditi telo v lepem naravnem okolju človeka »napolni« celovito. Sproščena telesna aktivnost v naravi ne pomeni le fizične krepitev telesa. V naravi človek dobi še mnogo širše razsežnosti; pomeni tudi čustveni in estetski užitek ob zvočnih in slikovnih umetninah narave. Energijski in čustveni napoj aktivnosti v naravi je zato pomembnejši in zadovoljstvo večje.

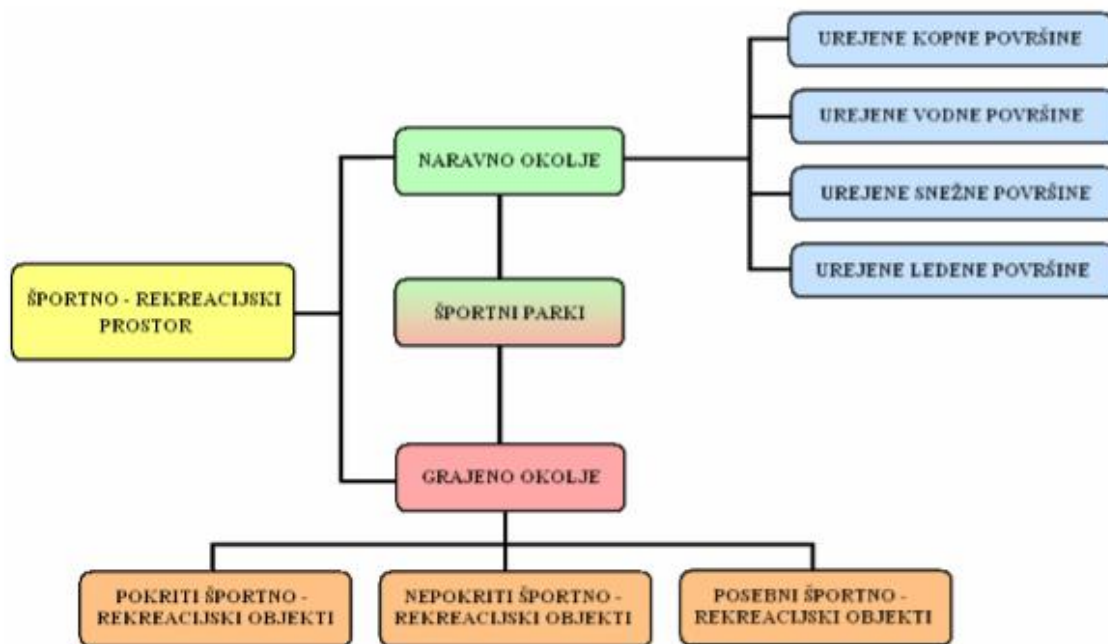
Opredelitev pojma *športni park* je težavna naloga. Osnovna funkcija športnorekreacijskih površin je namreč, ne glede na poimenovanje, povsod enaka – tj. možnost gibanja in razvedrilo. Kljub temu se športni parki, namenjenim različnim pojavnim oblikam športa, razlikujejo od ostalih površin. Povod za to prepričanje je shema športnorekreacijskega prostora (glej sliko 1).

Slika 1. Shema športnorekreacijskega prostora. (Leskovec, 1999)

Športnorekreacijski prostor se v shemi (slika 1) deli na grajeno in naravno okolje. Naravno okolje obsega štiri tipe odprtih urejenih površin, medtem ko grajeno okolje obsega različne vrste pokrite ali nepokrite športnorekreacijske objekte. Postavljata se vprašanji, kam spadajo športni parki in ali so zelene površine v mestih naravno okolje? V planskih dokumentih (Prostorski plan RS) se športnorekreacijske površine obravnavajo skupaj z zelenimi površinami (Leskovec, 1998). Med specifične zelene površine je športne parke v svojem diplomskem delu z naslovom »Javne zelene površine v Ljubljani« uvrstil tudi Drobnič (Drobnič, 2006). V omenjenem delu so športni parki opredeljeni kot večji parki s pretežno športnim programom in grajeno infrastrukturo. Slednja je v nasprotju s t. i. odprto krajino »zelenih« parkov. Avtor hkrati navaja, da je športna infrastruktura pogosto le dopolnitev obstoječega (zelenega) parka, s čimer park postane kombinacija zelenih in rekreacijskih površin (Drobnič, 2006).

Vključitev športnih parkov med ostale športnorekreacijske prostore v naravnem okolju je tako sporna predvsem zaradi grajenih objektov, ki v bolj ali manj naravnem okolju predstavljajo tujek in vplivajo na samo podobo (zelenega) parka. Čeprav bi športne parke lahko uvrstili v naravno ali grajeno okolje glede na delež površine, ki pripada parkovnemu (zelenemu) delu in grajeni infrastrukturi, se je kot boljša rešitev izkazala dopolnitev sheme športnorekreacijskega prostora (slika 2).

Slika 2. Dopolnjena shema športnorekreacijskega prostora. (Leskovec, 1999, dopolnila: Lindav, 2007).

Športni parki kot novonastala kategorija v shemi športnorekreacijskega prostora, predstavljajo vez med naravnim in grajenim okoljem. Iz tega izhaja opredelitev športnega parka: »Športni park je sklenjeno območje parkovno urejenih zelenih in grajenih površin, katerih bistvena funkcija je omogočanje zadovoljevanja človekovih potreb po telesni dejavnosti« (Lindav, 2007). V našem primeru se osredotočimo na lokalni rekreacijski park: »Je rekreacijski park v naravnem ali grajenem okolju, ki zadovoljuje potrebe družine ali posameznika po določenih oblikah rekreacije. Sestav in število športnih objektov mu dajeta lokalni značaj« (Leskovec, 1999). Ker pa gre v našem primeru za javno dostopen prostor z namenom udeleževanja v telesni dejavnosti, kjer ne moremo izločiti uporabe nobene od pojavnih oblik športa smo ga poimenovali športno-rekreacijski park. Označevalna pridevnika izrazita da je urjena površina namenjena vsem pojavnim oblikam športa. Športnorekreacijski park lahko obiskujejo učenci in učenke bližnje osnovne šole Tržič v okviru predmeta šport. V popoldanskih urah je parka namenjen rekreacijskemu vidiku poimenovanja športa, poudarek na razvedrilni, zabavni oziroma rekreativni funkciji športa t.i. športna rekreacija in tekmovalnemu vidiku, kjer je poudarek na tekmovanju oz. pripravi kategoriziranih športnikov (primer, Žan Košir).

Za izvajanje Katriks Fit programa v poletnih mesecih izven urejenih zaprtih telovadnih prostorov, sama narava v občini Tržič ni ponujala primerno urejenega prostor za izvajanje

tovrstne telesne dejavnosti. Urejene tekaške poti in igrišča niso ponujala posebnih jeklenih športnih konstrukcij ter orodij za namestitvev telovadnih pripomočkov. Katriks Fit programa je usmerjen tudi v t.i. ulično telovadbo, za katero potrebujemo jekleno športno konstrukcijo. V našem primeru smo našli rešitev v izgradnji športnorekreacijskega parka na prostem, ki bo ponujal jekleno športno konstrukcijo in telovadna orodja tudi na prostem.

Lokacija stoji skoraj v samem centru mesta Tržič, a kljub temu je območje dovolj odmaknjeno za sprostitev in počitek v naravi, proč od vrveža ljudi in zvokov mestnega okolja. Nekoč lepo urejeno otroško igrišče, zdaj zapuščena travnata površina, je umeščena kot ekstenzivni sadovnjak z dodeljenim statusom območja spomeniškega varstva, delno osvetljena in ograjena z žičnato ograjo. Videli smo priložnost za obnovo ter oživitev tega območja. S takim parkom to območje dobi novo podobo in namembnost, ki je dostopna javnosti in nadgrajuje obstoječe športnorekreativne programe športnega društva Katriks šport. Z namestitvijo zunanjih vadišč v okolje promoviramo zdrav način življenja in spodbujamo k telesni dejavnosti. Dobra lastnost je tudi možna velika frekvenca vadečih, kar pomeni možnost za aktivnost velikemu številu ljudi, obenem pa uspešno pripomoremo k druženju in dobremu psihofizičnemu stanju članov družbe ter promocije športnega društva Katriks šport.

1.2. KATRIKS FIT PROGRAM

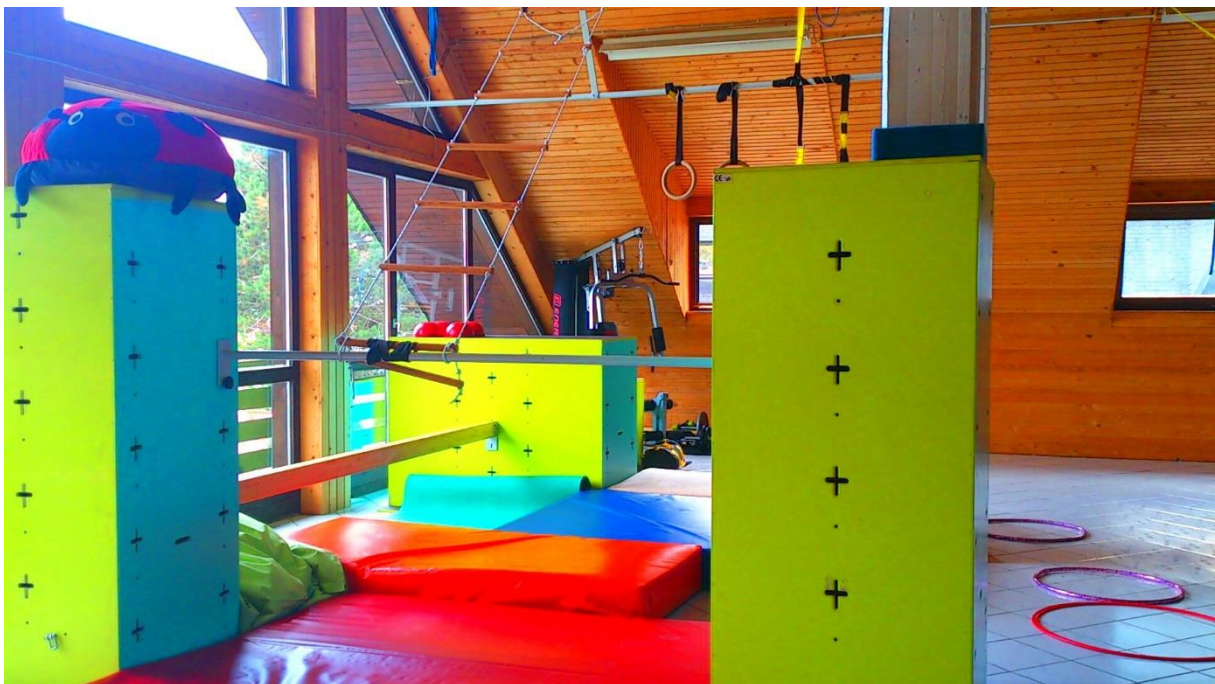
Vsak si hote ali nehote ustvari svoj sistem vrednot, katere si prizadeva doseči. Spisek vrednot vsakega posameznika je različen, vendar se je potrebno zavedati, če izgubimo najpomembnejšo vrednoto – zdravje, potem vse ostale vrednote zbledijo. (Kokalj, 2006). Ljudje se vedno bolj zavedajo, da gibanje pozitivno vpliva na zdravje. Raziskava Evropske komisije je pokazala, da je glavni motiv, zakaj se ljudje ukvarjajo s telesno dejavnostjo, zdravje (78% Evropska unija, 82% Slovenija). Zdravju sledi ohranjanje in izboljšanje telesnih sposobnosti (46% EU, 53% SLO). (The citizens of the European Union and sport, 2004). Raziskava o Športnorekreativni dejavnosti Slovencev (Sila, 2008) je prav tako pokazala, da se vedno več ljudi ukvarjanja s telesno dejavnostjo (več kot 50%).

Športnorekreativno društvo Katriks šport ponuja telesno dejavnost za odrasle ter otroke. Za odrasle ponuja telovadbo z lastno telesno težo ali z uporabo različnih telovadnih pripomočkov ter orodij, poznano pod tržnim imenom Katriks Fit program. Glavni namen je izboljšanje telesne priprave posameznika. Ohranja in razvija pomembne gibalne kot tudi funkcionalne sposobnosti telesa oz. sposobnost vseh organskih sistemov telesa za obvladovanje večjih telesnih obremenitev. V vadbenem procesu se prepletajo različne organizacijsko-metodične oblike dela. Medtem ko je nemogoče določiti najboljši pristop skupinske vadbe do posameznika, je jasno, da mora vsaka telesna dejavnost za ohranjanje zdravja, razvijati vse gibalne sposobnosti: moč, hitrost, koordinacijo, ravnotežje, natančnost gibanja in gibljivost ter funkcionalne sposobnosti; aerobno in anaerobno vzdržljivost, na varen, načrtovan in strokovno voden, posamezniku prilagojen način. Katriks Fit program je primeren tako za ženske kot moške, rekreativce in starostnike, glede na starost in fizično zmogljivost vadeči lahko izbirajo med »Fit 1«, »Fit 2«, »Fit 3«, »Fit 40+« in »Fit Senior« telesno dejavnost. Ob redni telovadbi, ki praviloma poteka v skupini do 10 vadečih, se ob krepitvi splošne telesne pripravljenosti in vzdržljivosti, krepi in izboljšuje psihična moč in posledično sproščajo negativni učinki stresnega načina življenja. Ne nazadnje se krepi ekipni duh, druženje pa se iz

telovadnih prostorov prenaša tudi v zasebno življenje. Tekmovanj željni se udeležujejo različnih športnih prireditvah, med katerimi se je že dodobra uveljavil Oviratlon.

Mlajšim članom športnorekreativno društvo Katriks šport ponuja gibalno dejavnost za skladen otrokov razvoj t.i. Katiks Junior. Osnovni namen programa je, razvijanje gibalnih sposobnosti otroka ter spoznavanje in približevanje telesne dejavnosti otrokom na zanimiv in prijeten način.

Prostor, kjer izvajamo telesne dejavnosti za otroke kot odrasle je primerno osvetljen, varen, udoben in dobro opremljen v izmeri 170m². Prostor vsebuje veliko telovadnih pripomočkov in igral, jekleno telovadno konstrukcijo, ki omogoča namestitvev telovadnih pripomočkov; jeklene drogove za izvajanje t.i. ulične telovadbe, sestavljiva telovadna orodja »GYM BOX« (slika 3).

Slika 3. Sestavljiva telovadna orodja »GYM BOX«.

Katriks šport organizira ekipna doživetja, ki dajo nov zagon skupini. To so programi, namenjeni druženju in spletnju neformalnih vezi znotraj ekipe, ob prijetnih doživetjih izven telovadnih prostorov. Lahko so to zgolj vsakoletna srečanja na pikniku, skupnih aktivnostih, ekipni udeležbi na športnih prireditvah, večdnevni športni izletih ali pri tematski vadbi. Druženje ob prijetnih dogodkih v sproščenem okolju, izven vadbenega okolja, omogoči, da se okrepijo medsebojne vezi, vzpostavijo nova poznanstva, kar lahko pripomore k boljšemu vzdušju na vadbi, včasih tudi k pripadnosti ekipi, podjetju, blagovni znamki...

1.3. CILJI

Športnorekreativna dejavnost se dogaja oz. odvija v prostoru, ker pa menimo, da so športni parki danes nepogrešljiva sestavina bivalnega okolja, je glavni cilj diplomskega dela:

C 1 - predstaviti iz teorije v prakso potek idejne zasnove vzpostavitve lokalnega športno rekreativnega parka na prostem na gradu Neuhaus v Tržiču,

C 2 - predstaviti blagovno znamo Katriks Fit program,

C 3 - predstaviti organizacijo športne prireditve »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šunder« kot model promocije spodbujanja širših množic ljudi k zdravemu aktivnemu preživljanju prostega časa.

Diplomsko delo predstavlja osnovne tehnične možnosti oziroma rešitve za vzpostavitev lokalnega športnorekreativnega parka. Predstavljena je izvedba nadgradnje že obstoječega parka tako v smislu same infrastrukture kot športnorekreativnih programov ter prireditev.

Uporabnost diplomskega dela je v smernicah in kot vir informacij drugim, enako mislečim ljudem, zlasti študentom pri uresničevanju podobnih projektov. Praktični pomen projekta je posredno viden tudi v ohranjanju in razvijanju dobrega, spoštljivega odnosa ljudi do aktivnega in zdravega življenja ter izvajanja telesnih dejavnosti v naravi. Diplomsko delo lahko služi kot primer dobre prakse na kakšen način lahko tudi v drugih mestih oživijo prostor namenjen rekreaciji.

2. IDEJNA ZASNOVA VZPOSTAVITVE ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA NA GRADU NEUHAUS TRŽIČ

2.1. Načrtovanje športnih parkov

Prostorsko planiranje in urbanistično načrtovanje športnorekreacijske infrastrukture je metodološko in strokovno zahtevna naloga. Temeljni problem predstavljajo različni potrebni pogoji, ki morajo izpolnjevati tako zahteve posamezne športne panoge kot ostala merila, standarde in normative v prostoru (Leskovec, 1999). Namen poglavja je predstaviti načrtovanje, tj. pravnoformalne temelje, analizo ranljivosti in prostorsko načrtovanje ter varstvo okolja, pri vzpostavitvi športnega parka na gradu Neuhaus.

Slabo ali celo nepravilno prostorsko planirane, urbanistično načrtovane, arhitektonsko projektirane in posledično tudi slabo zgrajene športne infrastrukture ni mogoče smotno uporabljati, upravljati in vzdrževati. Glede na omenjeno dejstvo, sta funkcionalnost in izkoriščenost športne infrastrukture nedvomno odvisni od njene lokacije, arhitekturne oblike, kakovostne izgradnje in opreme (Športni centri, 2006).

Na izbiro najustreznejše lokacije športnorekreacijskega parka ter določitev njegovega obsega in ponudbe vplivajo številni elementi, zato je treba predhodno izvesti podrobno prostorsko analizo. Prostorske analize so temeljni postopki znotraj geografskih informacijskih sistemov (GIS), s katerimi obdelujemo prostorske podatke in ustvarjamo nove (Šumrada, 2005). Za uveljavitev prostorskih in drugih vrst analiz sta zaslužni kvantitativna revolucija v 50-tih letih 20. stoletja in vse naprednejša informacijska tehnologija.

Pravnoformalni temelji

Za oblikovanje izhodišč in smotrov pri načrtovanju telesne dejavnosti v prostoru so pomembni pravnoformalni temelji, ki obsegajo zakone, osnutke in priporočila, oblikovana na ravni komisij Evropske skupnosti (ES), zadolženih za področje športa ter na ravni Republike Slovenije (Leskovec, 1999). Poglavitni pravno formalni temelji so (Leskovec, 1999; Uradni list RS, 2008):

- Usmeritve ES na področju usmerjanja športa in načrtovanja športnih objektov;
- Ustava RS;
- Zakonodaja in dokumenti s področja urejanja prostora, izvedbe projektov investicij, športa in upravljanja s športnimi objekti:
 - Zakon o ohranjanju narave (ZON);
 - Zakon o varstvu okolja (ZVO);
 - Zakon o urejanju prostora (ZUreP);
 - Zakon o graditvi objektov (ZGO);
 - Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD);
 - Standardi in normativi za načrtovanje športa v prostoru, ki so že uveljavljeni v razvitih državah ES;

- Standardi in normativi za načrtovanje športa v prostoru, ki so že uveljavljeni v načrtovalski praksi v Republiki Sloveniji;
- Zakon o športu (ZSpo);
- Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji (NPS);
- Zakon o društvih (ZDru).

Zakonodaja na področju prostora je vsekakor pomembna, saj je njen glavni namen zagotavljanje skladnega, uravnoteženega in trajnostnega razvoja, ter obenem ohranjanje in varovanje območij z naravnimi in kulturnimi vrednotami. Odsotnost zakonodaje bi pomenila nenadzorovano rabo in izrabo prostora, uničevanje, zanemarjanje in izginjanje naravnih okolij in kulturnih krajin.

Prostorsko načrtovanje ter varstvo okolja

Predmet prostorskega planiranja je odločanje o posegih v prostor in vplivanje na spremembe v njem. Prostorsko planiranje je in mora biti v tesni zvezi z razvojnimi interesi. (Černe, 2005). Je interdisciplinarna dejavnost, s katero se na podlagi varstvenih zahtev in ob upoštevanju razvojnih možnosti načrtuje namensko rabo prostora. Določajo se pogoji za razvoj in razmestitev dejavnosti ter objektov v prostoru in ukrepi za izboljšanje že obstoječih fizičnih struktur v njem (Režek, 2005). Prostorsko planiranje je vrsta med seboj usklajenih in dogovorjenih ukrepov glede gospodarjenja s prostorom in uravnavanja družbenoekonomskega razvoja. Urejanje prostora delimo na samo načrtovanje prostora (prostorsko planiranje, projektiranje prostora) in na vzdrževanje oz. rabo prostora. Treba je poznati in upoštevati naravne razmere, ekonomski in socialni razvoj, pobude in stremljenja lokalnih skupnosti in občanov, ki delajo in bivajo v danem prostoru, da lahko le-tega urejamo. Namen prostorskega načrtovanja je določiti zasnovo organizacije prostora. Skušamo torej oblikovati njegovo estetsko podobo, obenem pa varovati krajinske značilnosti ter naravno in kulturno dediščino. Pri vsem skupaj seveda ne gre brez presoje vplivov na okolje in ocene, ali posegi in novi objekti ohranjajo ali degradirajo urbano oz. krajinsko podobo (Slonep, 2014).

Najustreznejšo lokacijo za ureditev športnorekreacijskega parka smo našli v zapuščenem parku, nekdanjem vrtčevskem igrišču; Tržič, parcela: 91, na območju gradu Neuhaus. Lokacija stoji skoraj v samem centru mesta Tržič. S pomočjo prostorske informacijskega sistema občin ter osebnega ogleda smo pridobili potrebne podatke za analizo prostora.

PISO - Prostorski informacijski sistem občin

Prostorski informacijski sistem občin (v nadaljevanju PISO) je najbolj uveljavljena geoinformacijska storitev za občine v Sloveniji. PISO vključuje paleto aplikativnih rešitev in vsebinskih sklopov, ki se nenehno dopolnjujejo in prilagajajo glede na potrebe občin, veljavno zakonodajo, tehnološke možnosti in razpoložljivost prostorskih evidenc. Spletni pregledovalnik PISO nam je omogočil enostaven vpogled v državne in občinske prostorske evidence, kot so: zemljiški kataster, prostorski plan, komunalni kataster, cestna infrastruktura, kataster stavb, ortofoto posnetki, poslovni subjekti in ostalo. Iz Zakona o prostorskem

načrtovanju izhajajo naslednje pristojnosti občin na področju prostorskega načrtovanja: (PISO, 2014)

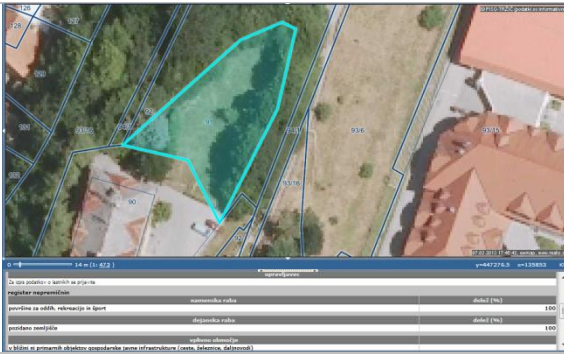
- določanje ciljev in izhodišč prostorskega razvoja občine,
- določanje rabe prostora in pogojev za umeščanje posegov v prostor in
- načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena.

Te pristojnosti občine definirajo z Občinskim prostorskim načrtom (v nadaljevanju OPN) ter za posamezna območja z bolj natančnim Občinskim podrobnim prostorskim načrtom (v nadaljevanju OPPN). Izvedbeni del OPN ima naslednje vsebine:

- območja namenske rabe prostora,
- prostorske izvedbene pogoje,
- območja, za katera se pripravi Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN).

Tabela 1

Podatki o lokaciji - Poročilo za katastrsko občino: 2143-TRŽIČ, parcela: 91. (PISO 2014)

<p>POROČILO ZA LOKACIJO: Katastrska občina: 2143 - TRŽIČ, parcela: 91.</p>	
<p>Izhodišče: koordinata v državnem koordinatnem sistemu D48: y = 447310.8 m x = 135885.1 m z ≈ 537 m</p>	
<p>najbližja hišna številka (35 m): Koroška cesta 24, 4290 Tržič</p>	
<p>katastrska občina: 2143-TRŽIČ</p>	
<p>parcela: 91</p>	
<p>stavba: /</p>	

parcela	kat. občina	parc.delov	površina
91	2143-TRŽIČ	1	831 m ²
št. ZKV	urejena parcela	IDPOS	datum spr.
452	ne	NN	
vrsta rabe	katastrski razred	boniteta zemljišča	površina [m ²]
EKSTENZIVNI SADOVIJAK	2	68	831
lastnik			delež
OBČINA TRŽIČ, TRŽIČ, TRG SVOBODE 18, 4290 TRŽIČ			1/1
upravljavec			
OBČINA TRŽIČ, TRŽIČ, TRG SVOBODE 18, 4290 TRŽIČ			
register nepremičnin			
namenska raba			delež (%)
površine za oddih, rekreacijo in šport			100
dejanska raba			delež (%)
pozidano zemljišče			100
vplivno območje			razdalja [m]
v bližini ni primarnih objektov gospodarske javne infrastrukture (ceste, železnice, daljnovodi)			
način spravila lesa			ni podatka
nepremičnina			vrednost (EUR)
parcela			78.446,00

Slika 4. Tabela zemljiški kataster - Katastrska občina: 2143 - TRŽIČ, parcela: 91. (PISO).

Iz tabele 1 in slike 4 lahko razberemo, da je izbrana lokacija neurejena parcela, umeščena kot ekstenzivni sadovnjak v izmeri 831m². Lastnik je občina Tržič. Registrirana je pod evidenčno številko 2143 - TRŽIČ, parcela: 91. V register je umeščena kot površina za oddih, rekreacijo in šport. V zakonu o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 71/1993) je v temeljnih načelih za urejanje naselij in drugih posegov v prostor opredeljeno, da je površine za rekreacijo in počitek treba načrtovati tako, da bodo omogočene zdrave življenjske razmere za prebivalce ter pri tem upoštevane značilne krajinske kvalitete in z delom pridobljene vrednote človekovega okolja. Površine za rekreacijo in počitek se načrtujejo za stanovanjska območja, za območja z večjo koncentracijo delovnih mest, za naselja kot celoto in kot rekreacijska območja širšega pomena.

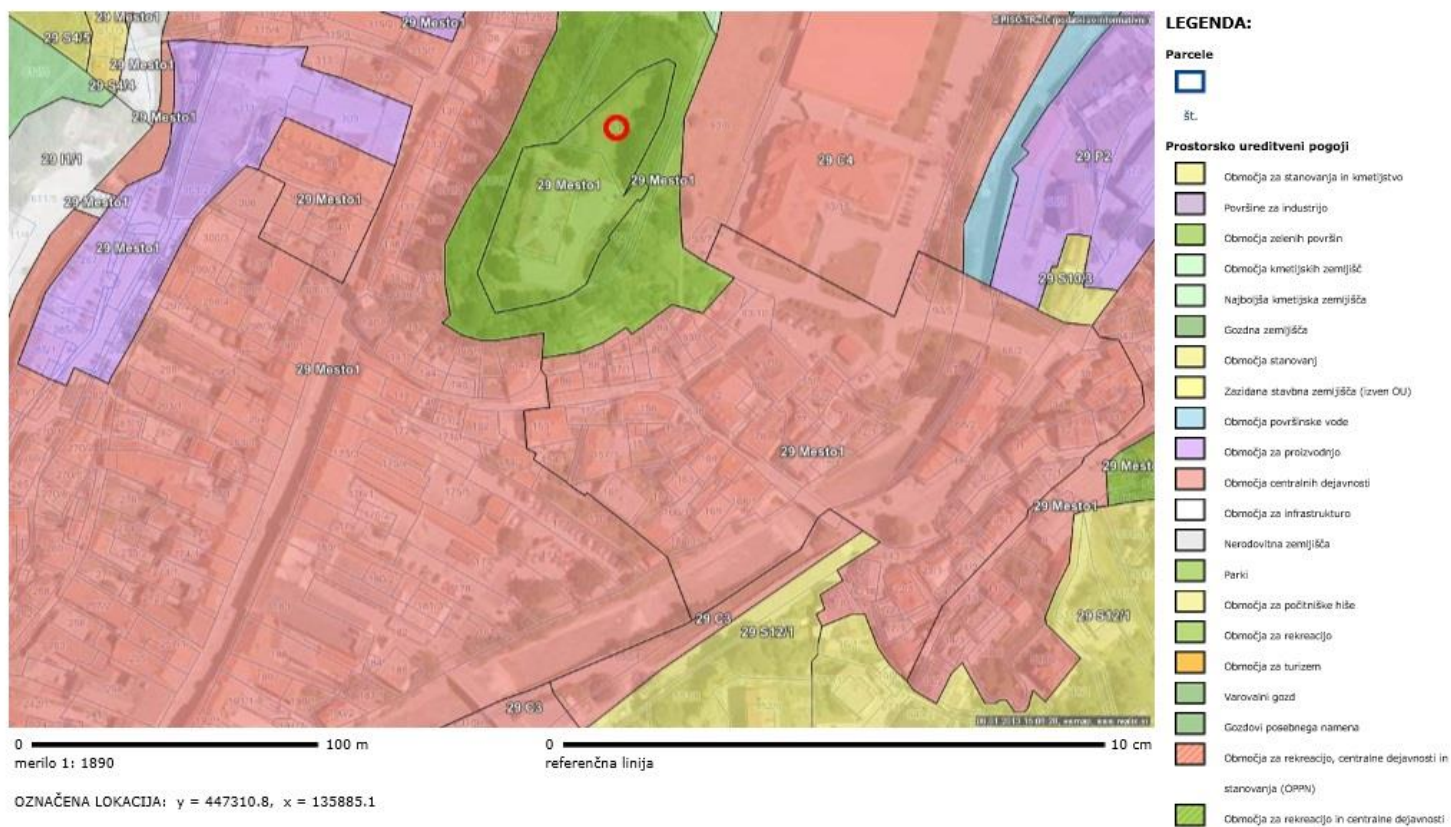
Prostorski plan > Namenska raba

Slika 5. Prostorski plan - namenska raba : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).

Slika 5 prikazuje, da je obravnavani prostor v prostorskem planu namenjen rekreaciji.

Prostorsko ureditveni pogoji (PUP)

Slika 6. Prostorsko ureditveni pogoji: OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).

Slika 6 prikazuje, da se obravnavani prostor v prostorsko ureditvenih pogojih umešča pod območje zelenih površin, parkov, ter je namenjen rekreaciji.

Varstvo narave in kulture

Slika 7. Varstvo narave in kulture: OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).

Slika 7 prikazuje varstvo narave in kulture ter vsebuje informacijo, da preučevana lokacija spada pod območje kulturne dediščine.

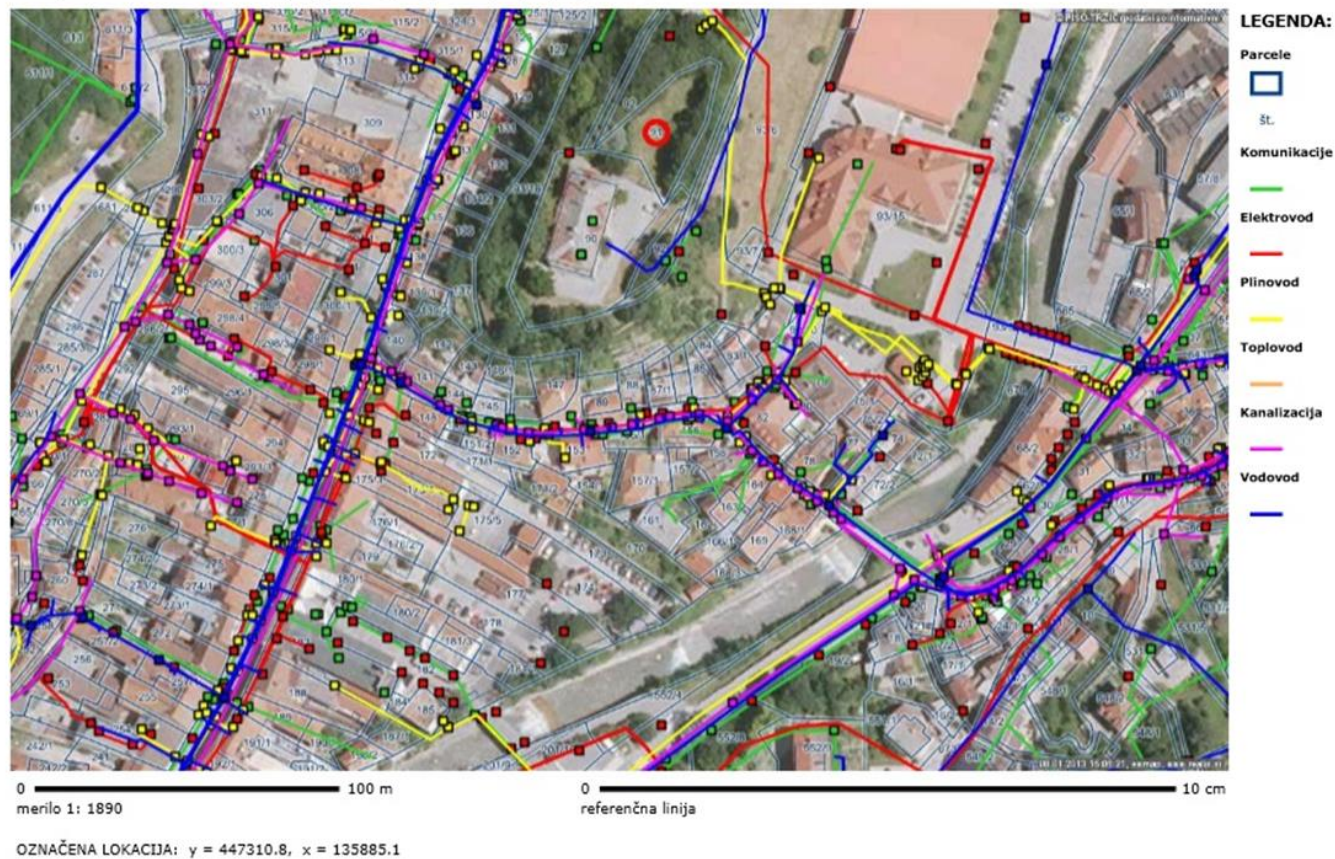
Gospodarska infrastruktura (GJI) > Promet

Slika 8. Gospodarska infrastruktura – promet : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).

Iz slike 8 je razvidno, da je do preučevane lokacije možen dostop po cesti.

Gospodarska infrastruktura (GJI) > Skupen prikaz (En,Ko,EK)

Slika 9. Gospodarska infrastruktura – skupen prikaz (En, Ko, Ek) : OBČINA TRŽIČ - PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM - poročilo za lokacijo - (PISO).

Na sliki 9 je prikazana gospodarska infrastruktura in nam posreduje informacije o poteku elektrovida ter vodovoda na obravnavanem zemljišču.

Najustreznejša lokacija za ureditev športnorekreacijskega parka, parcela št. 91, Tržič - Grad Neuhaus je po javno objavljenih dokumentih namenjena rekreaciji in primerna za oddih. Okolica je najbolj obiskano območje za rekreacijo v naravi. Območje samo po sebi vabi k oddihu in sprostitvi. Do lokacije vodi asfaltirana cesta, na voljo pa je tudi parkirišče. V bližini je gospodarska infrastruktura: vodovod in elektrovod. Lokacija se nahaja skoraj v samem centru mesta Tržič, za katerega je izdan odlok o razglasitvi starega mestnega jedra za kulturni in zgodovinski spomenik. V zemljiški kataster je travnata površina umeščena kot ekstenzivni sadovnjak. Lastnik je občina Tržič. V bližini je osnovna šola Tržič, otroško igrišče z nekaj igrali in sprehajalo-pohodna pot ter gostinski obrat.

Osebna analiza in ogled lokacije

Pri pridobivanju ustreznih analiz prostora in podatkov smo si lokacijo ogledali tudi sami in zanjo pripravili analizo. Kompleks je travnata površina, delno osvetljena in ograjena z žično ograjo. V notranjosti kompleksa je manjše drevo, betonski element in ostanki klopce. V preteklosti je bil prostor namenjen otroškemu igrišču za potrebe vrtca, vendar že desetletje opuščen. Park je delno že postavljen vendar bi bila potrebna vzdrževalna dela: košnja zelenice, obrezovanje dreves, čiščenja okolja, popravilo žične ograje, namestitev športnih orodij, vzpostavitev električne napeljave in smetnjakov. Slikovni prikaz lokacije (od slike 10 do 14) prikazuje dejansko stanje lokacije pred posegom.

Slika 10. Del parkirišča in travnata površina z nekaj elementi.

Slika 11. Betonski element, nekoč namenjen otroškemu peskovniku.

Slika 12. Zaščitena vrba.

Slika 13. Žična ograja in kloпка.

Slika 14. Neurejenost prostora.

Analiza ranljivosti prostora in varstvo okolja

Pri prostorskem načrtovanju je bil ključni problem, ki smo ga raziskovali, iskanje ustreznega mesta - dela prostora za telesno dejavnost.

Ključni preventivni varstveni ukrep je torej optimizacija lokacije posega. Analiza ranljivosti oziroma ugotavljanje občutljivosti prostora je postopek, s pomočjo katerega smo ugotovili v kolikšni meri je prostor ranljiv. Analiza ranljivosti mora omogočati preverjanje skladnosti planskih predlogov z okoljevarstvenimi zahtevami, ob vključevanju splošno priznanih in družbeno relevantnih okoljevarstvenih zahtev. Omogočati mora vrednotenje vplivov posameznih dejavnosti na obstoječe in potencialne kakovosti narave in njenih sistemov, naravnih virov, potencialov za rabo, razvojnih potencialov, kulturnega okolja ter človekovega bivalnega okolja pred vsemi vrstami onesnaženj. Analiza ranljivosti mora omogočati (strateško) tehtanje prostorskih odločitev in optimizacijo prostorskega položaja dejavnosti (v našem primeru telesna dejavnost), ali posega v prostoru (našem primeru gradnja jeklene športne konstrukcije) ob ločitvi okoljevarstvenih in razvojnih parametrov ki so:

- mejne vrednosti ali ocene primernosti (kriterij ocenjuje primerno / neprimerno)
- teža oz. pomen kriterija (v kolikšni meri je kriterij pomemben za določeno zvrst analize : ni pomemben/ manj pomemben/ pomemben/zelo pomemben)
- opis (opis stanja preučevanega prostora)
- možnost omilitvenih ukrepov (iskanje možnosti alternative)
- način pridobitve podatkov, možnost zamenjave,... (navaja dokumente, pravne akte, analize,... kje se podatki nahajajo)

Izdelali smo tabelo 2 - kriterij primernosti in ranljivosti prostora za katastrsko občino: 2143-TRŽIČ, parcela: 91., ki predstavlja oceno med zahtevanimi pogoji in dejanskim stanjem prostora. Če analiza preučevanega prostora ustreza zahtevanim pogojem, točkujemo z eno točko pod kategorijo DA, v nasprotnem primeru z eno točko pod kategorijo NE. Končni seštevek točk nam prikaže, v kolikšni meri je prostor primeren ali neprimeren za želeno vrsto izrabe prostora.

Tabela 2 primernosti prostora za izbrano zvrst rekreacije vsebuje naslednje, za analizo prostora, potrebne kriterije:

- lastništvo oz. soglasje lastnikov
- varstveni režimi dediščine
- vrsta prostora
- naklon zemljiške strukture
- velikost
- dostopnost (oddaljenost od občinskega središča)
- usklajenost z drugimi dejavnostmi

Tabela 2 ranljivosti prostora za izbrano zvrst rekreacije vsebuje naslednje, za analizo prostora, potrebne kriterije:

- bližina naselij

- onesnaževanje
- varstvo narave

Tabela 2

Kriteriji primernosti in ranljivosti prostora za športni park Grad Neuhaus - Katastrska občina: 2143-TRŽIČ, parcela: 91.

Kriteriji primernosti prostora za izbrano zvrst rekreacije						PRIMERNOST Grad Neuhaus	
						DA	NE
Kriterij	Mejne vrednosti ali ocene primernosti	Teža oz. pomen kriterija	Opis	Možnost omilitvenih ukrepov	Način pridobitve podatkov, možnost zamenjave ...		
Lastništvo oz. soglasje lastnikov	Upravljavec oz. postavljavec športnega parka mora biti lastnik parcel – primerno Upravljavec oz. postavljavec športnega parka ni lastnik parcel - neprimerno	Ključnega pomena	Upravljavec oz. postavljavec športnega parka mora biti lastnik parcel. Upoštevamo tudi poti za dostop do lokacije.	Če postavljavec ni lastnik, mora pridobiti soglasje vseh lastnikov, kjer stoji športni park; upoštevati moramo tudi dostopne poti.	Pogled v zemljiško knjigo. PISO - Prostorski informacijski sistem občin.		
Grad Neuhaus	Lastnik: Občina Tržič		Upravljavec oz. postavljavec športnega parka ni lastnik parcele.	Potrebna pridobitev soglasja občine Tržič			1
Varstveni režimi dediščine	Ni varstvenih režimov dediščine – primerno So varstveni režimi dediščine – manj primerno	Pomembno	Za prostor ni predpisanih pravnih režimov	Če je prostor umeščen v pravni režim, moramo pridobiti potrebna soglasja	PISO - Prostorski informacijski sistem občin		

Grad Neuhaus	PREDPIS (naziv): Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Tržiča za kulturni in zgodovinski spomenik. EVIDENČNA ŠTEVILKA: 5190 TIP: profana stavbna dediščina		PREDPIS (naziv): Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Tržiča za kulturni in zgodovinski spomenik EVIDENČNA ŠTEVILKA: 5190 TIP: profana stavbna dediščina	Soglasje o kulturni dediščini Območna enota Kranj			1
Vrsta prostora	Travnata ravna površina	Ključnega pomena		-	Ogled prostora		
Naklon zemljiške strukture	Ravna naklonina – primerno Neravna naklonina - neprimerno	Pomembno		-	Podatek lahko izvedemo z GIS orodji iz digitalnega podatka o nadmorski višini (DMV)		
Grad Neuhaus	Ekstenzivni sadovnjak		Ravna neurejena travnata površina				1
Velikost	400 – 1500 m ² : primerno < 400 m ² : neprimerno < 1500 m ² : manj primerno	Pomembno	Velikost je odvisna glede na namen dejavnosti.	Velikost je odvisna od naravnih danosti.	Izmerimo sami s metrom ali distomatom Pogled v zemljiški kataster parcel		
Grad Neuhaus	831 m ²		Za potrebe načrtovanega parka primerna velikost.				1
	0 km – 3 km: zelo primerno 3 km – 10 km: primerno	Manj pomembno		Gradnja ceste	Približek lahko predstavlja zračna črta, pri vrednotenju variant		

Dostopnost (oddaljenost od občinskega središča)	> 10km manj: manj primerno				lahko upoštevamo dejansko cestno razdaljo		
Grad Neuhaus	1 km od središčnega jedra		Urejeni asfaltirani dovoz in parkirišče			1	
Usklajenost z drugimi dejavnostmi	Kolesarjenje Rolanje Pohodništvo Tek ----- Gostinstvo Turizem; kampiranje; namestitvena dejavnost ...	Pomembno	Do športnega parka dostopamo po urejenih poteh s kolesom, rolerji, peš, z avtom. Po končani aktivnosti se lahko okrepečamo v bližnji gostilni.		Opazujemo sami		
Grad Neuhaus	Površina za oddih in rekreacijo z možnostjo pohodništva in teka.		Možnost kombinacije z drugimi športnimi aktivnostmi .V bližini gostinski objekt picerija Pod gradom.			1	
Kriteriji ranljivosti prostora zaradi izbrane zvrsti rekreacije						DA	NE
Kriterij	Mejne vrednosti ali ocene primernosti	Teža oz. pomen kriterija	Opis	Možnost omilitvenih ukrepov	Način pridobitve podatkov, možnost zamenjave ...		
Bližina naselij	100 – 1000 m: primerno 0 – 100 m: manj primerno	Manj pomembno	Športni park s prometom in hrupom poslabšuje bivalne razmere v svoji neposredni okolici	Ureditev parkirišč stran od naselja	Približen podatek o poselitvi lahko predstavlja kataster stavb ali evidenca hišnih števil; lahko tudi pridobimo		

					podatek iz topografske karte...		
Grad Neuhaus	Prva naseljena hiša oddaljena > 100 m					1	
Onesnaževanje	Gospodarska infrastruktura: Komunalni odvoz – primerno Čiščenje v lastni režiji – manj primerno	Pomembno	Obiskovalci športnega parka s seboj prinašajo smeti in jih puščajo v parku.	Postavimo smetnjake, postavimo opozorilne table.	Opazujemo sami		
Grad Neuhaus	Javno komunalno čiščenje ni urejeno			Dogovor z občino Tržič o tedenskem odvozu smeti.			1
Varstvo narave		Pomembno	Natura 2000 Natura - vrste: Natura - habitatni tipi: Ekološko pomembna območja (EPO): EPO - jame: Naravne vrednote - območja: Naravne vrednote - jame: Naravne vrednote točke: Zavarovana območja: Zavarovana območja - točke: Ostala območja:	Pridobiti soglasje	PISO - Prostorski informacijski sistem občin		
Grad Neuhaus	Ni posebnosti					1	
Skupno število točk primernosti						6	3

Analiza prostora - katastrska občina: 2143-TRŽIČ, parcela: 91 - za vzpostavitev športnorekreacijskega parka na gradu Neuhaus pokaže, da se ranljivemu območju ni moč izogniti. Skupno število točk 6 proti 3, v prid primernosti prostora, še vedno opozarja na potrebo po izoblikovanju tehnoloških alternativ oziroma prostorsko ureditvenih (oblikovalskih) izboljšav. To pomeni uveljavljanje okoljevarstvenih zahtev, s pomočjo za okolje najmanj obremenjujoče tehnologije obratovanja rekreacije na prostem, oziroma s pomočjo izvedbe podrobnejših prostorskih ureditev na način, da se omilijo negativni vplivi posega na okolje. Neprimernost prostora narekuje potrebo po pridobitvi soglasja občine Tržič o lastništvu oz. najemu zemljišča ter dogovor o ureditvi komunalnega čiščenja ter pridobitvi kulturno-varstvenih pogojev in soglasja o kulturni dediščini Območne enote Kranj. Hkrati analiza prostora nakazuje prostorsko/lokacijske izboljšave, ki se kažejo kot pozitivne smernice splošnega pomena za mesto Tržič.

Tako urejen športnorekreacijski park s primernimi športnimi objekti dobi splošen pomen za mesto Tržič:

- motivira športno vzgojo v osnovni šoli (zaradi bližine OŠ Tržič je možna uporaba tudi v spomladanskih in jesenskih mesecih),
- razvija rekreacijski športni duh med krajanji,
- omogoča medgeneracijska športna druženja krajanov,
- lokacija »Grad Neuhaus« s tem dobi novo namembnost, lepšo podobo kraja zaradi urejene športne infrastrukture,
- dviguje ravni razvitosti športa v mestu.

Posredno se pozitivne smernice izvedbe obravnavane investicije še:

- dviga kvaliteto in dodaja vrednost prostoru, ki s tem postane večnamenski in omogoča izvedbo raznih formalnih in neformalnih športnih ter drugih rekreativnih prireditev,
- aktivno sledi trendu razvoja na področju športne infrastrukture in siceršnje urbane urejenosti okolja,
- ozavešča krajanje Tržiča o telesni dejavnosti,
- izboljšuje sistem animacije in propagira športno rekreacijo za različne skupine ljudi v kraju,
- v povečanju števila športno aktivnih prebivalcev krajevne skupnosti,
- dviga kvaliteto športnorekreativnih programov za različne ciljne skupine glede na spol, starost, posebne potrebe, raven znanja, pripravljenost in stopnjo motiviranosti,
- prispeva k razvoju športne zdravstveno preventivnih programov in telesnih dejavnosti za krepitev zdravja,
- pripomore k spodbujanju izvajalcev pri povečevanju števila športnorekreativnih programov.

2.2. Zakon o varstvu kulturne dediščine

Območja z naravno in kulturno dediščino so pogosto tudi zelo privlačna za izvajanje nekaterih dejavnosti. Zakon o varstvu kulturne dediščine navaja (Uradni list RS, št. 7/1999), da so navzkrižja med razvojnimi in varstvenimi interesi na teh območjih najbolj izražena. Varstveni režimi namreč omejujejo rabo prostora, tako da sta obseg in značaj omejevanja teh dejavnosti odvisna od obsega, vrste in značilnosti ter posebnosti varovanih območij. Zato je na teh območjih usklajevanje varstvenih in razvojnih interesov še posebej pomembno. Kljub poudarjenemu varstvu je treba omogočiti tudi gospodarski razvoj in izvajanje prostočasnih dejavnosti. Prostorski razvoj v naravno ohranjenih območjih je treba usmerjati na podlagi celovitih razvojnovarstvenih programov, v katerih morajo biti opredeljene komparativne prednosti ter usmerjanje in spodbujanje njihovega razvoja. Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju – ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju: strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelava Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj (v nadaljevanju ZVKDS OE Kranj) kot pristojna strokovna javna služba za našo izbrano lokacijo. Za območje občine Tržič so bile, za potrebe priprav prostorskih aktov, pripravljene strokovne zasnove, ki vključujejo enote dediščine - v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina.

Zaradi boljšega pregleda in jasnosti je ZVKDS OE Kranj izdelal čistopis strokovnih zasnov za območje občine Tržič, v katerega je vnesel tudi območje Grad Neuhaus - katastrska občina: 2143-TRŽIČ, parcela: 91. Podatke smo prikazali v tabeli 3.

Tabela 3

Seznam enot nepremične kulturne dediščine za območje občine Tržič (ZVKDS OE Kranj)

ŠT.	EŠD	IME	TIP	KATEGORIJA	OPOMBE VARSTVO
235.	5190	Tržič – Grad Neuhaus	Profana stavbna dediščina	Razglasitev za spomenik	Stavbna dediščina

LEGENDA:

EŠD	EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
Ime	Ime enote iz registra
Tip	Tip enote dediščine (po tipologiji RKD)
Kategorija	Kategorija varstvenega režima
Opombe varstvo	Tip varstvenih usmeritev – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten tip varstva, če je potrebno

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih imamo na razpolago, lahko preprečujemo njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine smo vključili v prostorsko načrtovanje, tako da smo upoštevali:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

Splošni varstveni režimi so posplošeni za tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna, itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine je razvidno, da za območje Tržič - Grad Neuhaus kot enoto nepremične kulturne dediščine, velja tip profane stavbne dediščine. ZVKDS OE Kranj navaja splošni režim, ki velja za ta tip dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Zaradi posega v enoto kulturne dediščine Tržič – Grad Neuhaus - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) – je bilo potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje. V nadaljevanju postopka vzpostavitve športnorekreacijskega parka nam je občina Tržič, ki jo zastopa župan mag. Borut Sajovic, izdala pooblastilo za njeno zastopanje pri urejanju potrebne dokumentacije za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in soglasja za projekt »Športnorekreacijski park na gradu Neuhaus.« Vlogo za izdajo kulturnovarstvenega soglasja smo vložili pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, ki je izdala naslednje pogoje za poseg v območje kulturnega spomenika EŠD: 5190 Tržič – grad Neuhaus:

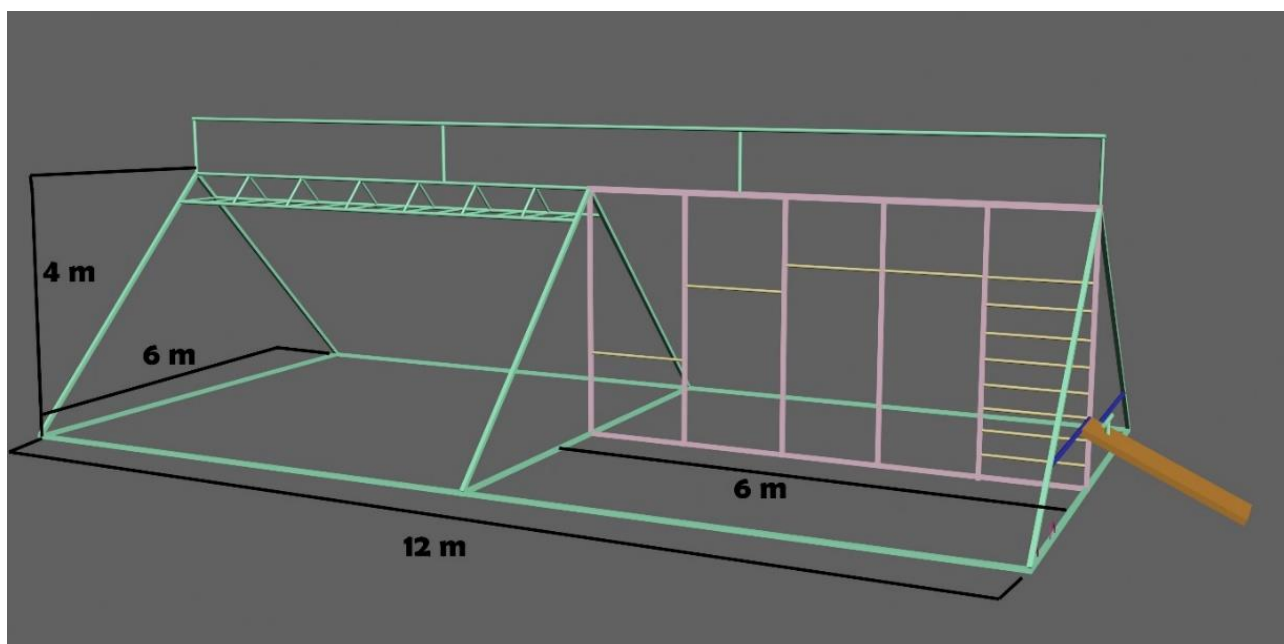
- Športnorekreacijski park naj bo montažen, brez posegov v zemeljske in arheološke plasti starega gradu. Ureditev naj bo začasna, tako da ne bo posegala v varovane sestavine parka, gradu in arheoloških ostalin.
- V primeru trajnejšega urejanja tega območja naj se nekdanji park in grajski hrib urejata celostno in v skladu z izdelanim konservatorskim načrtom ter namembnostjo gradu.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg možen, v obsegu in na način, kot je določeno v zgoraj navedenih pogojih.

2.3. Zakonodaja s področja športne infrastrukture

Zaradi navedenih okoljevarstvenih pogojev smo morali jekleno športno konstrukcijo prilagoditi zahtevanim standardom. Alternativo smo poiskali pri pooblaščenem proizvajalcu Kops d.o.o. Podjetje, ki se ukvarja s predelavo kovin v končne izdelke, ponuja izdelke po načrtu arhitekta in po lastnem načrtu. Kvaliteto jamčijo testi materiala in aparatov, strokovnost pa

dolgoletne izkušnje zaposlenih. Izdelki so usklajeni s standardi. V grafičnem računalniškem programu smo izdelali maketo montažne jeklene športne konstrukcije, ki jo prikazuje slika 15.

Slika 15. Grafični načrt montažne jeklene športne konstrukcije.

Po koncu urejanja dokumentacije ZVKDS OE Kranj smo se osredotočiti na potrebno zakonodajo s področja izvajanja dejavnosti v zvezi s športno infrastrukturo. Za izvedbo projekta investicije pri gradnji športnorekreacijskega parka smo se vprašali o klasifikaciji vrste obravnavanega objekta, za katerega je ali ni potrebno gradbeno dovoljenje. Zakon o graditvi objektov navaja: »Športna infrastruktura so športna središča, športni objekti, športna vadišča, ki obsegajo, odvisno od tekmovalne zvrsti, igralni prostor in spremljajoče (funkcionalne) prostore in površine, namenjene obratovanju posamezne športne infrastrukture. Športna infrastruktura je objekt v javni rabi, saj je njegova raba namenjena vsem pod enakimi pogoji. Glede na način rabe se deli na javne površine in nestanovanjske stavbe, namenjene javni rabi. Te »nestanovanjske stavbe v javni rabi« lahko smatramo kot javne športne objekte, ki jih je definiral Zakon o športu. Športna infrastruktura je tudi javna površina katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem (npr.: javne ceste, parki in zelenice) kot na primer rekreacijske površine, smučišča..«

Športni objekt

Nova uredba Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 18/2013), objekte razvršča glede na zahtevnost gradnje na zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne objekte.

- enostavni objekti gradbenega dovoljenja namreč ne potrebujejo,
- za nezahteven objekt se izda gradbeno dovoljenje, ki ne vsebuje projektne dokumentacije,

- za manj zahtevne in zahtevne objekte se izda gradbeno dovoljenje na podlagi izdelane projektne dokumentacije.

Športna infrastruktura je lahko zahteven objekt. To je torej tista nestanovanjska stavba, katere seštevek prostornin presega 5000 m³ in je višja od 10 m. Zahtevni objekti so tudi gradbeno inženirske konstrukcije na področju športne infrastrukture, npr. gradbeno inženirski objekti za prevoz oseb (žičnice) in zahtevnejši športni objekti, npr. smučarske skakalnice, ipd. »Povprečna« javna športna infrastruktura spada med manj zahtevne objekte in ni namenjena bivanju ter ne potrebuje posebnega statičnega preverjanja in ne presega 5000m³ prostornine in je nižja od 10 m. V največji meri (s tem so mišljene rekreativne površine v splošni uporabi) pa se uvršča športna infrastruktura med enostavne objekte. Na podlagi drugega odstavka 8. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 18/2013) je vlada republike Slovenije izdala uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje ter v 6. členu označila enostavni objekt kot: (Uradni list RS, št. 18/2013/ - Priloga 2: Nezahtevni in enostavni objekti)

- (1) Enostaven objekt je konstrukcijsko nezahteven objekt, ki ne potrebuje posebnega statičnega in gradbenotehničnega preverjanja ter ni namenjen prebivanju in ni objekt z vplivi na okolje. Enostavni objekti so navedeni v tabeli 4.
- (2) Poleg enostavnih objektov iz tabele 4 je enostaven tudi objekt - proizvod, dan na trg v skladu s predpisom, ki za proizvode ureja tehnične zahteve, ugotavlja skladnost povezave s tlemi in ni namenjen prebivanju.
- (3) Objekti iz prvega in drugega odstavka tega člena, za katere je predpisana pridobitev soglasja v varovalnem pasu ali varovanem območju, štejejo za enostavne objekte samo pod pogojem, da je tako soglasje pridobljeno.
- (4) Če se objekt iz prvega ali drugega odstavka tega člena gradi na območju obstoječe pozidave, pridobitev soglasij iz prejšnjega odstavka ni potrebna, razen če umestitev enostavnega objekta posega v območja varovalnih pasov ali varovana območja.
- (5) Zaradi dejstva, da mnogi (starejši) prostorski akti ne vsebujejo določb o umeščanju in oblikovanju nezahtevnih in enostavnih objektov, uredba določa tudi splošna pravila umeščanja v prostor. Nova uredba tudi bolj jasno razvršča posamezne objekte. V tabeli 4 , ki razvršča enostavne in nezahtevne objekte, so dodana tudi pravila za razvrščanje.

Tabela 4

Pravila za razvrščanje nezahtevnih in enostavnih objektov (Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, priloga 2)

Tč.	Vrsta objekta	Razvrstitev objekta*		Navodilo za razvrščanje
		Nezahteven	Enostaven	
1.	Majhna stavba (stavba majhnih dimenzij, v pritlični, enoetažni izvedbi, ki ni namenjena bivanju, lahko tudi prislonjena k stavbi, objekti v javni rabi)	Površina nad 30 m ² do vključno 50 m ²	Površina do vključno 30 m ²	<i>Sem med drugim spada:</i> garaža, lopa, uta, nadstrešek, drvarnica, pokrita skladišča za lesna goriva, senčnica, letna kuhinja, savna, fitnes, zimski vrt, vetrolov
2.	Pomožni objekt v javni rabi	Stavbe: površina nad 40 m ² do vključno 60 m ² Gradbeno inženirski objekti: višina nad 5 do vključno 10 m	Stavbe: površina do vključno 40 m ² Gradbeno inženirski objekti: višina do vključno 5 m Pomožni cestni objekti: vsi	<i>Sem spada:</i> grajena urbana oprema, telefonska govornica, sanitarna enota, objekt za razsvetljavo, drog, grajena oprema v parkih , javnih vrtovih in zelenicah; grajeno igralo na otroškem igrišču, grajena oprema trim steze in vadbeno oprema , grajeno spominsko obeležje, spomenik, kip, križ, kapelica (edikula), grajen gostinski vrt; pomožni cestni objekti: objekt za odvodnjavanje ceste, cestni snegolov, objekt javne razsvetljave, cestni silos <i>Sem ne spada:</i> urbana oprema, npr. premična klop, smetnjak, senčnik, premično igralo, premična sanitarna enota (ni objekt), javna razsvetljava kot del cestnega telesa vodnjaki in vodometi, (glej tč. 8) objekti za oglaševanje (glej tč. 15)

Po pregledu Zakona o graditvi objektov in tabele 4, se montažna jeklena športna konstrukcija za potrebe športnorekreacijskega parka na gradu Neuhaus po 6. členu v ZGO-ju klasificira kot enostaven objekt, za katerega ni bilo potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja.

3. IZ TEORIJE V PRAKSO: VZPOSTAVITEV ŠPORTNOREKREACIJSKEGA PARKA GRAD NEUHAUS

Po ureditvi potrebne dokumentacije na občini Tržič, podpisu najemne pogodbe, po pridobitvi soglasja okoljevarstvenih pogojev spomeniškega varstva, smo začeli z urejanjem prostora. Živimo v obdobju, ko je urejanje okolice zelo pomemben faktor okolja oziroma urbanega naselja. Pri nastajanju prostorskih načrtov je načrt urejanja parka eden izmed pomembnih elementov. Urejanje prostora je zavestno človekovo delovanje, z namenom usmerjati procese v prostoru. Med drugim obsega načrtovanje, gradnjo, rabo, vzdrževanje in prenovo vseh sestavin prostora. Veda, ki se ukvarja z načrtovanjem rabe prostora in razporeditvijo dejavnosti v prostoru, torej z usmerjanjem prostorskega razvoja, je prostorsko načrtovanje, ki smo ga opisali v prejšnjih poglavjih. Posledica ukrepov prostorskega načrtovanja je prostorski razvoj, prostorska ureditev pa je načrtovana razmestitev dejavnosti in objektov na določenem območju. Urejanje prostora v Sloveniji pravno ureja Zakon o urejanju prostora. Zakon o ohranjanju narave pa določa ukrepe za ohranjanje biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot, z namenom prispevati k ohranjanju narave.

V našem primeru za območje parka ni bil izdan noben od ukrepov varstva narave (zavarovana območja, naravne vrednote, Natura 2000, ekološko pomembna območja, geomorfološke podzemeljske naravne vrednote ali območja pričakovanih naravnih vrednot), zato pri urejanju prostora nismo potrebovali dokumentacije za poseg v prostor v smislu košnje trave, obrezovanja dreves, čiščenja okolice...

3.1. Namembnost parka

Tak športnorekreacijski park z urejenimi telovadnimi orodji ter jekleno športno konstrukcijo, kot smo že omenili, dobi splošen pomen za mesto Tržič :

- motivira športno vzgojo v osnovni šoli (bližina OŠ Tržič, zato tudi možna uporaba v spomladanskih ter jesenskih mesecih),
- razvija rekreacijski športni duh med krajanji,
- medgeneracijska športna druženja krajanov,
- lokacija »Grad Neuhaus« s tem pridobi nov namen,
- lepša podoba kraja zaradi urejene športne infrastrukture ,
- dvig ravni razvitosti športa v mestu Tržič.

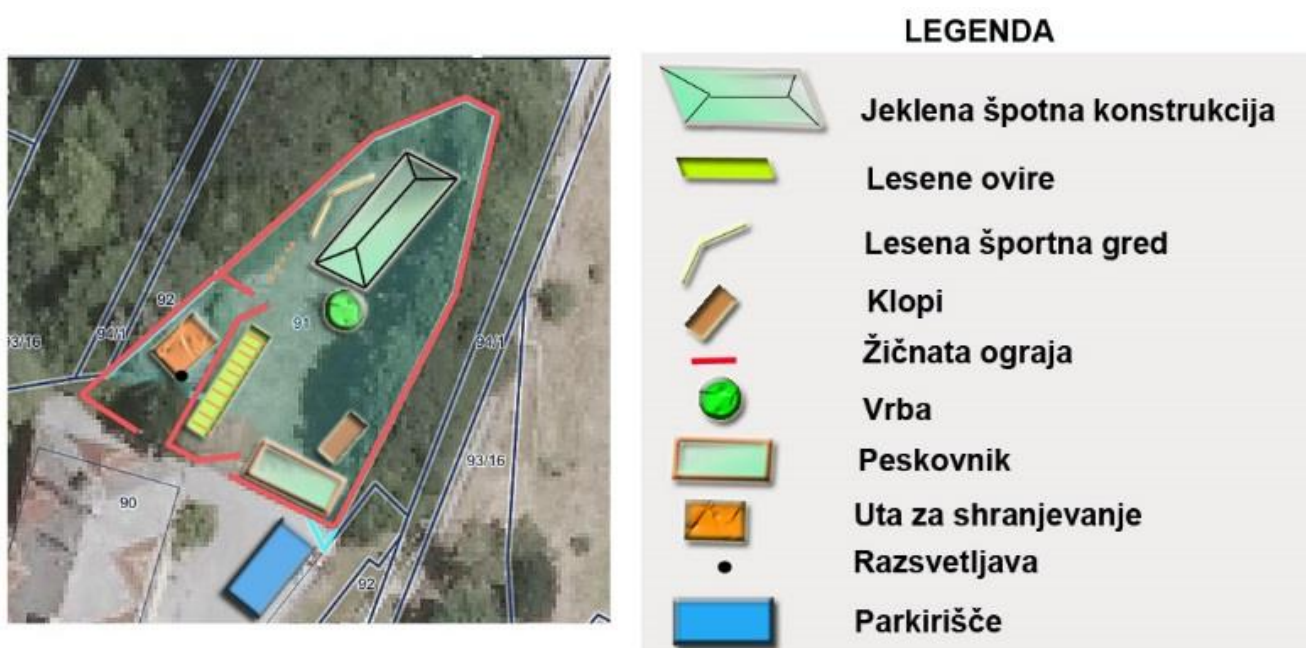
Posredno pa se nameni izvedbe obravnavane investicije kažejo tudi:

- v dvigu kvalitete in dodane vrednosti prostora, ki s tem postane večnamenski, več-uporaben, omogoča izvedbo raznih formalnih in neformalnih športnih ter drugih rekreativnih prireditev,
- aktivno sledi trendu razvoja na področju športne infrastrukture in siceršnje urbane urejenosti okolja,
- zagotavlja rast telesne kulture in ozaveščenosti krajanov o telesni dejavnosti ,
- v izboljševanju sistema animacije in propagiranje športne rekreacije za različne skupine ljudi v kraju,

- v povečanju števila gibalno aktivnih prebivalcev krajevne skupnosti,
- v dvigu kvalitete športno rekreativnih programe za različne ciljne skupine glede na spol, starost, posebne potrebe, raven znanja, pripravljenost in stopnjo motiviranosti,
- v razvoju športne zdravstveno-preventivne programe in športne programe za krepitev zdravja,
- pripomore k spodbujanju izvajalcev k povečevanju rekreativnih programov.

3.2. Organizacijska zasnova športnorekreatijskega parka Grad Neuhaus

Prostorsko načrtovanje omogoča tudi določanje zasnove organizacije prostora. Grafično smo oblikovali estetsko podobo športnorekreatijskega parka z upoštevanjem varovanja krajinske značilnosti ter naravno in kulturno dediščino.

Slika 16. Grafična organizacijska zasnova športnorekreatijskega parka.

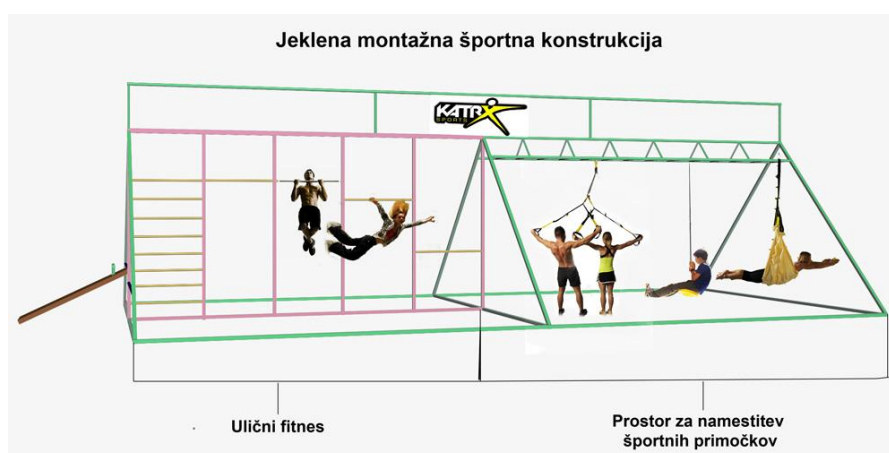
Slika 16 prikazuje grafično organizacijsko ureditev prostora, čigar površina znaša 831 m², obsega modulacijo terena, ureditev travnate površine, izvedbo javne razsvetljave, postavitve jeklene športne konstrukcije, lesenih telovadnih orodij, ozelenitev območja in zasaditve nove zelenice, obrezovanje dreves, obnovo ute za shranjevanje dodatne telovadne opreme, obnova obstoječih klopi, peskovnika za otroke in žične ograje.

Površina parka, ki skupno meri 831m², in se prostorsko ter vsebinsko deli na dva osnovna dela: vadišče s jekleno športno konstrukcijo v zadnjem delu parka, v izmeri 150 m² in prosto vadišče v prvem delu parka, v izmeri 300 m². V njem lahko na desni strani parka počivamo, opremljen je tudi s koški za smeti. V levem delu parka postavimo lesena telovadna orodja, ki so v parku namenjena različnim starostnim skupinam in različnemu tipu igre ali vadbe.

3.3. Ureditev športnorekreacijskega parka Grad Neuhaus

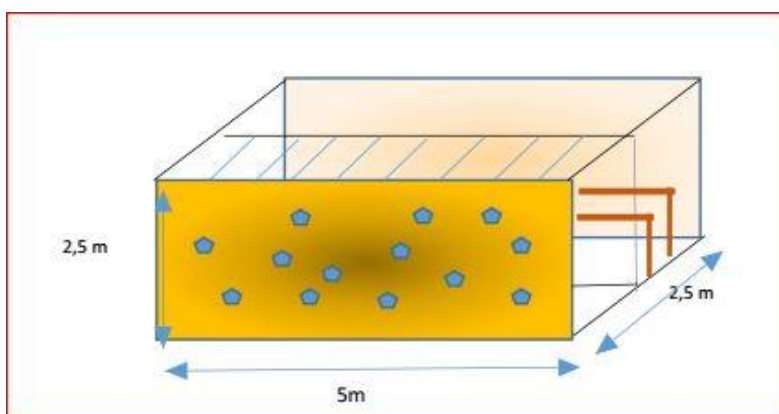
Za potrebe telesne dejavnosti smo v parku opravili naslednja dela:

- postavili montažno jekleno športno konstrukcijo v izmeri 12 x 6 x 4 m
- uredili prostor, namenjen postavitvi raznih telovadnih orodij (klopi, ovire, ravnotežni elementi...),
- pokosili travo, obrezovali drevesa, očistili okolje,
- namestili električno napeljavo,
- namestili strelovod,
- popravili žično ograjo,
- namestili klopi,
- uredili kotichek za otroke (obnova peskovnika).

Slika 17. Jeklena montažna športna konstrukcija.

Slika 17 prikazuje montažno jekleno športno konstrukcijo v izmeri 12 x 6 x 4m, ki je sestavljen iz dveh delov. Prvi del konstrukcije je namenjen programu Fit 3. Vsebuje telovadna orodja za izvajanje t.i. ulične telovadbe (»Street fitness Workout«): drogove različnih višin, letvenik in klop pod različnimi nakloni. Na drugi del konstrukcije je možno dodajati različne vadbene pripomočke in igrala (»Katriks trakove«, viseče zavese, boksarke vreče, gugalnice ...).

Slika 18. Opičja kletka.

Druga jeklena montažna športna konstrukcija »Opičja kletka« (slika 18) v izmeri 5 x 2,5 x 2,5 m vsebuje bradljo in lestev, z možnostjo nadgradnje s plezalno steno ob strani. To smo postavili kot nadgradnjo parka, nekaj mesecev kasneje za potrebe športne prireditve »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«, ki jo bomo predstavili v nadaljevanju diplomskega dela kot model promocije spodbujanja ljudi k aktivnemu preživljanju prostega časa.

Slika 19. Postavitev montažne jeklene konstrukcije.

Slika 19 prikazuje postavitev montažne jeklene konstrukcije podjetja Kops d.o.o

Prostor namenjen postavitvi drugih telovadnih orodij in pripomočkov

Programi Katriks Fit program potrebujejo telovadna orodja in urejen prostor, kjer je možno izvajati telesne dejavnosti po načelu vsestranske vadbe. Da urimo svoje telo v celoti, uporabljamo v Katriks Fit programih telovadna orodja, vadbene pripomočke, jeklene športne konstrukcije, ki nam omogočajo, da gibanju postavimo različne izzive in ga tako lahko pripravimo na spopad z vsakodnevnimi napori. Poleg namestitve montažne jeklene športne konstrukcije v zadnjem delu parka smo v prvem delu uredili prostor za postavitve telovadnih orodij oz. drugih vadbenih pripomočkov, ki omogočajo različno organizacijo vadbenih enot. Telovadna orodja (gred, ovire, klopi) in vadbeni pripomočki (proste uteži, vadbeni trakovi, obtežilni jopiči, kondicijska hitrostna lestev...) so namenjeni telesni dejavnosti, kjer telo uporablja vsa naravna gibanja, s čimer izboljšujemo koordinacijo, eksplozivno moč, urimo preciznost in ravnotežje.

Slika 20. Stanje pred in po ureditvi prostora, namenjenega drugim športnim orodjem in pripomočkom.

Slika 20 prikazuje stanje pred in po ureditvi prostora.

Slika 21. Primer ravnotežnih vadbenih pripomočkov ter telovadnih orodij v parku.

Slika 21 prikazuje vadeče pri uporabi različnih ravnotežnih elementov v parku.

Prostor, namenjen počitku in sprostitvi

Slika 22. Stanje parka pred in po ureditvi prostora za počitek.

Prvi del parka je namenjen tako prosti igri, telesni dejavnosti kot tudi razvedrilu in splošnemu počitku v naravi. Slika 22 prikazuje stanje parka pred in po ureditvi prostora, namenjenega sedenju, počitku in opazovanju narave in je opremljen s koški za smeti.

Slika 23. Prvi del parka – primer elementarne igre z žogo.

Slika 23 prikazuje elementarno igro z žogo članov društva Katriks šport v prvem delu parka.

Opremljenost športnega parka z namenskimi tablam

Slaba stran parka je pojav vandalizma in onesnaževanje okolja. Vandalizmu uspešno kljubujeta obe jekleni konstrukciji. Slabost je tudi pravnoformalna odgovornost upravljavca v primeru poškodbe v parku, kar smo uredili z namestitvijo opozorilnih tabel in parkovnega reda na glavnih vhodnih vratih v park. Sliki 24 in 25 prikazujeta primer tabel, na katerih so pravila in navodila uporabe parka, nameščeni sta na glavnem vhodu v park.

Slika 24. Namenska tabla na glavnem vhodu v park.

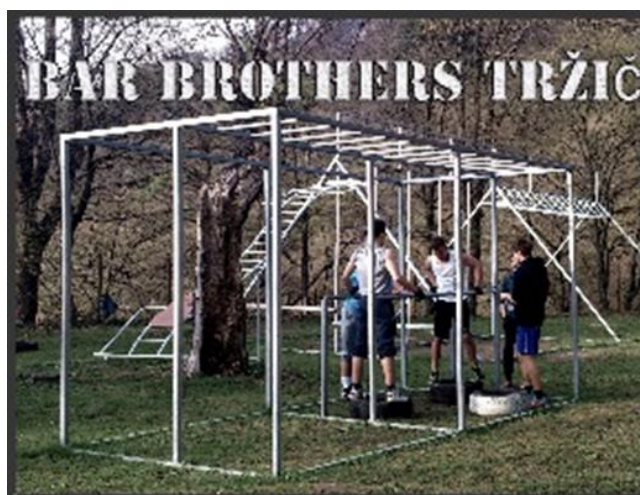
Slika 25. Opozorilna tabla na glavnem vhodu v park

S tako namensko urejenim športnorekreacijskim parkom lokacija dobi novo podobo in novo namembnost, dostopno javnosti, ki nadgrajuje obstoječe športnorekreativne programe športnega društva Katriks šport. V poletnih mesecih je park namenjen obiskovalcem, ki si želijo telesne dejavnosti, ali le počitka v urejeni okolici. Park je privlačen predvsem zaradi vse večje popularizacije ulične telovadbe, zlasti pri osebah od 18 do 35 let. Mlajši v parku najdejo koticke in zabavo s svojimi sovrstniki na postavljenih lesenih telovadnih orodjih, ali v prostoru brez

orodij, kjer se lahko prosto igrajo v urejenem okolju. V popoldanskem času je park zaprt za javno uporabo, ker v njem potekajo organizirane športne vadbe tako za rekreativne športnike kot vrhunske.

Slika 26. Primer organizirane rekreativne športne vadbe v parku v poletnih mesecih.

Slika 27. Primer neorganizirane telesne dejavnosti krajanov.

Slika 27 prikazuje mladino, ki v prostem času s svojimi sovrstniki izvaja telesno dejavnost.

3.4. Ulična telovadba ali »Street fitness Workout«

V Sloveniji je ulična telovadba še dokaj neznana, vendar pa se njena popularnost, tako v svetu kot v Sloveniji, zelo hitro širi. Iz dneva v dan se pojavljajo nove skupine, ki promovirajo vadbo, preko spletnih in drugih medijev z različnimi motivacijskimi filmčki, zanimivimi fotografijami, trening idejami.

Ulična telovadba ali »Street fitness Workout« je sodobno ime za telesno vadbo na prostem, ki se po večini izvaja v parkih na za to zasnovani jekleni športni konstrukciji ali na javnih

objektih. Gre za kombinacijo prvin, ki močno spominjajo na sestave športnih disciplin: športne gimnastike na orodjih, atletike, ulične akrobatike («parkour») in gimnastičnih vaj z lastno težo. Tipična vadbeni enota ulične telovadbe sestoji iz kompleksa gimnastičnih vaj za krepitev telesa z lastno telesno težo na tleh (sklece, dvigi trupa, počepi) ter raznih sestav, ki spominjajo na sestave gimnastičnih prvin na drogu ali moški bradlji v športni gimnastiki, z elementi akrobatike. Najosnovnejšo obliko obremenitve nudi lastno telo oz. telesna teža.

Mnenja v skupnosti so sicer deljena, kaj pravzaprav je ulična telovadba oz. »Street fitness Workout«? Kakšni so standardi? Tudi tekmovanja, ki že obstajajo, imajo različne kazalce za ocenjevanje. Trenutno še ni standardizacije, tako da lahko govorimo o zelo odprtem konceptu športa.

Katriks šport izvaja ulično telovadbo v sklopu »Fit 3« Katiks Fit programa (Slika 28).

Slika 28. Primer gimnastične prvine prednos na moški bradlji na vadbeni uri »Fit 3«.

Slika 28 prikazuje izvedbo gimnastične prvine prednos, vadečega na vadbeni uri »Fit 3« Katiks Fit programa v športno rekreativnem parku na gradu Neuhaus.

4. DRUŽABNI TEK ČEZ OVIRE – »Katriks Lauf Šundr«

V nadaljevanju diplomskega dela je obravnavana tema osnovana na organizaciji športne prireditve. Pojem *prireditve* je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ 2011), /v nadaljevanju SSKJ/, opredeljen kot »javni, zlasti kulturni, športni, zabavni dogodek«. Izraz prireditve pa strokovno opisujejo tudi različni avtorji. Sikošek (2010) opredeljuje ta izraz kot: »edinstveno, vnaprej zamišljeno, načrtovano, organizirano in skrbno izpeljano dejavnost, sestavljeno iz niza posameznih dogodkov«. V tuji strokovni literaturi je športna prireditve označena kot »sport event«. Mallen in Adams (2008) opisujeta športno prireditve kot »tisto, ki temelji na rekreaciji, tekmovanju ali turizmu«. V splošnem športno prireditve organizira in vedno vodi upravitelj. Je časovno omejena, hkrati pa se navezuje na točno določeno tržno nišo. Predstavili bomo organizacijo športne prireditve »Družabnega teka čez ovire – Katriks Lauf Šundr, ki se je leta 2013 odvijala v občini Tržič v organizaciji društva Katiks šport. Organizacija prireditve je skupek najrazličnejših elementov, ki jih je potrebno pravilno uskladiti, definirati ter kasneje izvajati. Celotno organizacijo oziroma upravljanje določene prireditve pa lahko gradimo na znanju, izkušnjah, zapisih, priporočilih in pomoči tistih, ki so na podoben način že delovali. Naš namen organizacije prireditve je bil spodbujanje ljudi k aktivnemu preživljanju prostega časa, promocija športnega parka Grad Neuhaus in dvig prepoznavnosti športnega društva Katriks šport.

»Družabni tek čez ovire - Katrx Lauf Šundr« - je atraktivna oblika športne aktivnosti in športna prireditve, oblikovana na primeru usposabljanj specialnih enot v svetu. Sestavlja jo 4 kilometre dolg tek, ki vključuje premagovanje različnih ovir z namenom, da udeleženci preizkusijo svojo vzdržljivost, moč, agilnost, psihično trdnost in sposobnost za timsko delo. Predstavlja športno prireditve, namenjeno športnim navdušencem iz vse Slovenije. Glavni namen prireditve je druženje in aktivno preživljanje prostega časa. Bistvo športne prireditve predstavlja tek z vmesnimi nalogami, ki zahtevajo fizično sposobnost in pripravljenost kot tudi smisel za humor ter ekipno sodelovanje, saj nekatere med njimi predstavljajo obliko sproščanja in druženja udeležencev na šaljivih in zabavnih ovirah.

4.1. Menedžment prireditve

Organizacija je eden ključnih elementov vodenja prireditve, ki temelji na stvarnem uresničevanju načrtov določenega projekta. V okviru načrtovanja določimo in definiramo: naloge, nosilce odgovornosti in izvajalce, pripomočke ter določimo časovni načrt, hkrati pa tudi zaporedje nalog tako na individualni kot tudi na skupinski ravni v organizaciji. V procesu organizacije so najverjetneje bistvenega pomena prav izvajalci ter nosilci odgovornosti, torej tisti aktivni kader, ki poskrbi za fizično izvedbo zastavljenih načrtov (Bubnič idr., 2009).

Temeljna področja menedžmenta prireditve so torej: načrtovanje, organiziranje, vodenje in kontrola, s poudarkom na načrtovanju časa, prostora, človeških virov in financiranja prireditve (Sikošek, 2010). Seveda obstajajo tudi številna druga področja menedžmenta prireditve, ki jih navajajo predvsem tuji avtorji, vendar smo za potrebe raziskovanja izbrali tiste naloge, ki najbolj sovpadajo z našo. Watt (1998) meni, da je menedžment prireditve umetnost, da lahko pripravimo druge ljudi, da bodo postorili celotno delo. Bistvo menedžmenta je torej v tem, da se opravi delo prek sposobnih in zanesljivih ljudi ter s pomočjo učinkovitih procesov.

Za Mallena in Adamsa (2008) je znanje ključnega pomena pri menedžmentu prireditve, saj ga definirata kot skupek strokovnega in osebnega znanja posameznika ali skupine, ki predstavlja vodilo za uspešen prodor do cilja.

Elementi menedžmenta prireditve

Že prej omenjena glavna področja oziroma elemente menedžmenta prireditve si bomo v nadaljevanju pogledali bolj podrobno ter opisali njihov glavni namen ter njihovo vlogo v celotnem procesu upravljanja določene prireditve. Proces od začetka snovanja ideje do sklepnega dela zavzema glavne elemente, ki sestavljajo prireditve, in ti so: načrtovanje, organiziranje, vodenje in nadzor. Brez točno definiranih elementov bomo prireditve težko izvedli brez napak ter bomo najverjetneje nezadovoljni s končnim rezultatom. Zato je logično sklepati, da bomo ob pravilnem upoštevanju teh elementov prišli do zastavljenega cilja in bili z rezultatom tudi zadovoljni (Bubnič idr., 2009).

4.1.1. Načrtovanje prireditve

Načrtovanje prireditve predstavlja uvodno fazo celotnega procesa in dobesedno pomeni snovati načrt oziroma definirati vse nadaljnje procese in naloge določenega projekta, ki bodo ob njihovi uresničitvi ustvarili prireditve. Sikošek (2010) označuje to stopnjo kot: »temelj vseh nadaljnjih dejavnosti v zvezi s pripravo, z izvedbo in zaključkom same prireditve«. To pa pojasnjuje predvsem z naslednjo tezo, in sicer, da je »končni uspeh prireditve zrcalo uspešnosti njenega načrtovanja«.

Pri načrtovanju prireditve je potrebno določiti cilj ter hkrati ustvariti strateški načrt za celotno izvedbo prireditve. Do določitve cilja prireditve pridemo tako, da si temeljito odgovorimo na vprašanja: **zakaj, kdo, kdaj, kje in kako**. Vrstni red posameznih vprašanj navaja vsak avtor različno (Sikošek, 2010; Bubnič idr., 2009; Watt, 1998; Allen idr., 2008), vsem pa je skupno prvo, in sicer: **zakaj**.

Zakaj je torej temeljno vprašanje in z odgovorom nanj preučimo namene za samo izvedbo prireditve ter določimo konkretne cilje, ki jih želimo doseči. (Bubnič idr., 2009), Sikošek (2010) in Watt (1998) predlagajo, da si pri iskanju odgovorov na to vprašanje pomagamo s formulo SMART, po kateri morajo biti cilji vsake prireditve: pomembni (»significant«), merljivi (»measurable«), dosegljivi (»attainable«), relevantni (»relevant«) in pravočasni (»timely«). Watt (1998) napoveduje, da bomo s pomočjo te metode najlažje zagotovili trdne in smiselne temelje za upravljanje s prireditvijo. Razlogov za sam nastanek prireditve pa je vedno ogromno in se razlikujejo pri vsaki posamezni prireditvi, zatrjuje v svojem delu Watt in kot nekaj glavnih razlogov izpostavlja: zaslužek, socialni čut in/ali lokalno pripadnost, vplive na javno mnenje, motivacijo, nagrajevanje, promocijo, politične razloge in zabavo.

Z odgovorom na vprašanje **kdo**, bomo pridobili deležnike določene prireditve, ki so hkrati ključnega pomena, saj predstavljajo neuradne soustvarjalce prireditve, ki bi bila brez njih brezpredmetna oziroma sama sebi namen (Bubnič idr., 2009; Sikošek, 2010; Watt, 1998).

Z enako vrednostjo pomembnosti pa se ob načrtovanju prireditve ukvarjamo z vprašanji **kdaj, kje in kaj**, trdijo Bubnič, idr. (2009) ter opozarjajo na dejstvo, da so nosilci načrtovanja

prireditve odgovorni za samo uspešnost, saj bodo s pravo časovno, krajevno in stvarno determiniranostjo dosegli zelene cilje.

4.1.2. Organizacijske strukture

Naslednja faza pri upravljanju prireditve je opredelitev organizacijskih struktur, pri kateri pa je potrebno določiti najpomembnejše delovne naloge, njihove nosilce in medsebojna razmerja (Sikošek, 2010). Mallen in Adams (2008) preučujeta organizacijsko strukturo s treh vidikov, in sicer glede na formalizacijo, kompleksnost in centralizacijo, ter poudarjata, da s pravilno določitvijo strukture in izbranega načina dela lahko na bolj kakovosten in uspešen način pridemo do zelenih ciljev. Na drugi strani Bubnič idr., (2009) opisujejo organizacijsko ekipo kot srce prireditve, zato je še toliko bolj pomembno, da v njej sodelujejo zanesljivi interni in zunanji sodelavci. Na splošno pa velja, da organizacijska struktura predstavlja vzorec odnosov med sestavinami oziroma deli organizacije in je opredeljena tudi kot načrt, ki omogoča njeno upravljanje (Lipičnik, 2005).

Lipičnik (2005) opisuje tudi organigram oziroma graf, kjer so prikazani odnosi med posamezniki znotraj organizacije in loči naslednje oblike:

- enostavno, ki prikazuje samo en nivo oziroma oddelek tik pod menedžerjem, ki je neposredno vezan na fizične izvajalce;
- funkcijsko, ki narekuje povezovanje menedžerja z različnimi oddelki;
- matrično oziroma mrežno obliko, ki pa je najzahtevnejša in prisotna predvsem v velikih organizacijah, kjer gre za deljenje dela od menedžerja na širše enote oziroma oddelke.

Čeprav smo omenili že marsikatero stvar kot najpomembnejšo v sklopu menedžmenta prireditve, je določitev strukture zagotovo tudi ena od njih in je tako ne smemo zanemariti, oziroma določiti brez predhodnega tehtnega premisleka. Oblikovanje organigrama mora biti v skladu z vizijo, s poslanstvom, cilji in celotno strategijo prireditve (Sikošek, 2010).

4.1.3. Operativni načrt

Načrt dejavnosti, ki jih je potrebno izvesti pred in med dogodkom, je ključnega pomena, saj s pravilnim načrtovanjem in izvedbo pridemo do uspešne prireditve. Zaradi raznolikosti prireditvev bomo tako omenili nekaj glavnih sestavnih delov organizacijskega načrta dejavnosti.

Pred prireditvijo se je potrebno dogovoriti za prizorišče, namestitvene prostore, prevoz udeležencev, tehniko ter samo opremo za izvedbo, grafiko, varovanje na samem dogodku, določiti fizične osebe za izvajanje določenih funkcij, izdelati reklamne oglase, vabila, poskrbeti za pridobitev vseh uradnih dovoljenj, določiti logistični načrt izvedbe prireditve, pridobiti sponzorje ter uspešno in kakovostno komunicirati z vsemi subjekti, ki so ali bodo posredno ali neposredno vključeni v prireditev (Bubnič idr., 2009).

Med samo prireditvijo se je potrebno držati navodil, ki so bila pripravljena ter upoštevati navodila nadrejenih na samem prizorišču (Bubnič idr., 2009). Veliko pozornost na vseh prireditvah je potrebno nameniti varovanju, kar pa ne pomeni samo varovanje udeležencev,

temveč tudi materialnih stvari ter okolja, v katerem izvajamo dejavnosti, kjer mislimo na lokalne prebivalce, infrastrukturo in naravno okolje (Bubnič idr.).

Po izvedeni prireditvi sledi evalvacija na vseh nivojih od ožje in širše organizacijske skupine, kot tudi do udeležencev, obiskovalcev ali morda mimoidočih. Prav tako ne smemo pozabiti na zaključne poteze prireditve, ki narekujejo zahvale za subjekte, zaključitev finančnega poslovanja in predložitve uradnih dokumentov, če je bilo to potrebno (Bubnič idr., 2009).

Znotraj določitve organizacijske strukture pa lahko določimo tudi gantogram, kjer bomo prikazali urnik same prireditve. Gantogram predstavlja dinamiko realizacije prireditve in je odličen pripomoček pri izvedbi del, ki nas opominja na naloge ter opozarja na časovni okvir, ki ga imamo na voljo. Urnik oziroma gantogram prireditve je tako ključni del nadzora prireditve in že z manjšo napako lahko vpliva na celoten nadaljnji postopek izvedbe (Allen idr., 2008).

4.2. Proces organizacije na primeru »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«

Družabni tek čez ovire – »Katriks Lauf Šundr« kot smo že omenili je atraktivna oblika športne aktivnosti in športna prireditev, povzeta na primeru usposabljanj vojaških enot v svetu. Sestavlja jo 4 kilometrov dolg tek, ki vključuje premagovanje različnih ovir z namenom, da udeleženci preizkusijo svojo vzdržljivost, moč, agilnost, psihično trdnost in sposobnost za timsko delo. Predstavlja športno prireditev, namenjeno športnim navdušencem z vse Slovenije. Glavni namen prireditve je druženje in aktivno preživljanje prostega časa, promocija novo ustanovljenega športnega parka Grad Neuhaus ter dvig prepoznavnosti športnega društva Katriks šport. Bistvo športne prireditve predstavlja tek z vmesnimi nalogami, ki zahtevajo fizično sposobnost in pripravljenost kot tudi smisel za humor ter ekipno sodelovanje saj nekatere med njimi predstavljajo obliko sproščanja in druženja udeležencev v šaljivih in zabavnih ovirah. S tem smo odgovorili na temeljno vprašanje zakaj in z odgovorom nanj preučili namene za samo izvedbo prireditve ter določili konkretne cilje, ki jih želimo doseči.

4.2.1. Elementi organizacije

Pri organizaciji Družabnega teka čez ovire je, tako kot pri načrtovanju vsake druge prireditve, potrebna temeljita priprava. Ta nam je kasneje omogočila kakovostno izvedbo ter narekovala uspešnost. Za lažje razumevanje smo celotno upravljanje Družabnega teka čez ovire razdelili na začetno načrtovanje, operativni načrt, program, izvedbo in zaključek prireditve.

Začetno načrtovanje prireditve

Začetno načrtovanje je predstavljalo bistveno fazo celotne organizacije prireditve, saj smo v njej določili glavne nosilce odgovornosti in vodjo športne prireditve. Vodja športne prireditve si je sestavil ekipo sodelujočih, ki so v ožji skupini delovali pri organizaciji športne prireditve. Neposredni namen organizacije je bil tudi medsebojno povezovanje in utrjevanje vezi vadečih društva Katriks šport med samim procesom organizacije prireditve. Sodelovanje je bilo definirano na prostovoljni bazi.

Operativni načrt

Po določitvi organizacijske strukture oziroma ožje organizacijske ekipe, smo določili operativni načrt celotne prireditve in hkrati podrobno opredelili vse aktivnosti za izvedbo. Za našo prireditev je bilo potrebno definirati program tekmovanja, določiti komunikacijska orodja, finančni načrt, načrtovati izvedbene dejavnosti in razporediti čas, določiti lokacijo ter definirati koordinacijo za potek športne dejavnosti in spremljevalnega programa. Glede na to, da je šlo za organizacijo prireditve, katere vir financiranja predstavljajo prijavnine tekmovalcev, je bilo potrebno veliko energije vložiti v iskanje sponzorjev in donatorjev, ki so omogočili lažjo izvedbo in kakovostnejšo ponudbo. Organizacijsko smo se povezali s Klubom tržiških študentov, ki nam je tudi finančno pomagal in športno prireditev izvedel v sklopu organizacije festivala »Kšajt Šundr«, tako da lahko povežemo ime športne prireditve v Družabni tek čez ovire – »Katriks Lauf Šundr«. Njihovi pogoji so bili, da v ime športne prireditve umestimo njihovo prepoznavno ime »Šundr« in da se odvija na dan njihovega festivala v dopoldanskih urah. V jutranjih urah so nam odstopili glavni prireditveni prostor z ozvočenim odrom, montažni prireditveni šotor ter sanitarije. Pomoč so nam ponudili tudi pri urejanju potrebne dokumentacije za prijavo prireditve pri upravni enoti Tržič, pri načrtu zapore cest, varovanju in pri nudenju prve pomoči... Pomagali so tudi pri iskanju dodatnih sponzorjev za nagrade sodelujočih in medijev za oglaševanje prireditve. Ker je šlo za naše prvo organiziranje športne prireditve, smo uporabili znanje, zapise, priporočila in pomoč Kluba tržiških študentov, ki imajo na tem področju že veliko izkušenj.

Ključni del celotnega načrtovanja je bila izbira lokacije in potek trase z ovirami, saj je bilo od nje odvisen celotni nadaljnji potek tekmovanja in dogodkov, povezanih s prireditvijo. Po določitvi lokacije in poteka trase smo lahko opredelili vse dejavnosti in izdelali finančni načrt. Povezali smo se s Prostovoljnim gasilskim društvom Tržič in z njimi sodelovali pri vzpostavitvi celotne trase z ovirami. Prav tako nismo pozabili na komunikacijska sredstva, ki so omogočala prepoznavnost prireditve ter hkrati udeležencem ponujala predstavitev programa. Ob prej naštetih dejavnostih smo se osredotočili na pomemben del - definiranje dejavnosti na sami prireditvi, kar pomeni določitev proge, načrtovanje dejavnosti na sami progi ter pripravo opreme in zagotovitev vseh potrebnih sredstev za uspešno izvedbo prireditve.

Program in izvedba tekmovanja

Pomembno vlogo v celotni organizaciji je predstavljal dobro definiran načrt dejavnosti in časa, ki smo ga imeli na voljo. Od prvega dne načrtovanja do končne prireditve smo imeli devet tednov časa. Razporeditev dejavnosti je bila hkrati zelo odgovorna naloga vodje ter celotne ekipe, saj je bila od nje odvisna uspešnost in kakovost prireditve. Na prvem sestanku smo izdelali devettedenski časovni okvir izvedbenih dejavnosti.

Tabela 5

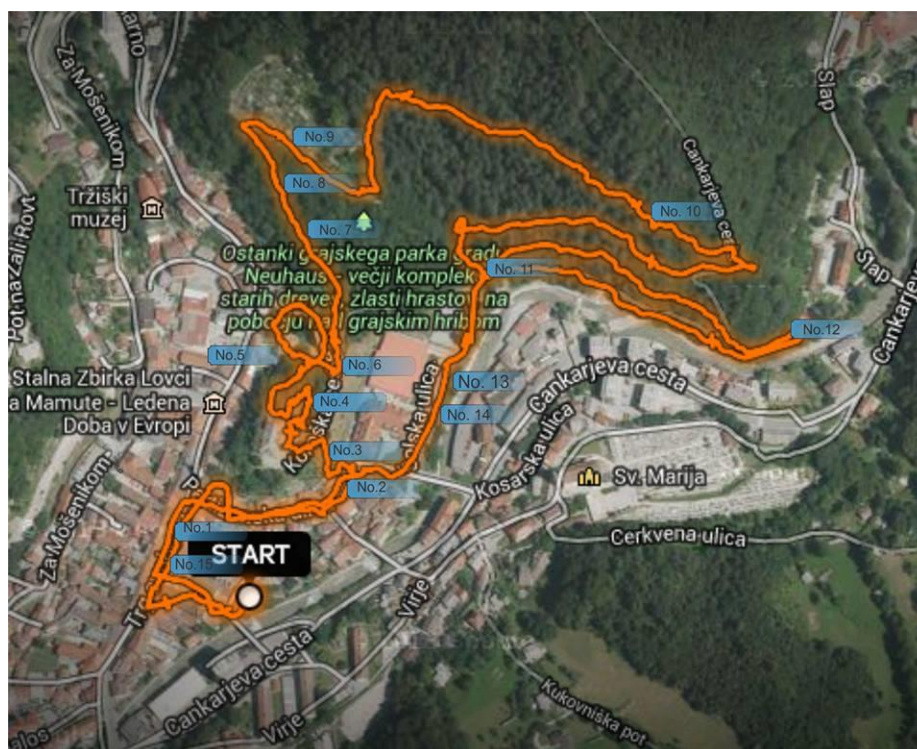
Tedenski časovni okvir izvedbene dejavnosti prireditve »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«

Čas - teden pred prireditvijo	Izvedbena dejavnost
9	<ul style="list-style-type: none"> • Obisk občine Tržič ter uradna predstavitev prireditve, • Razdelitev nalog po funkcijah ožje ekipe, • Potrditev lokacije in ogled terena, kjer bo potekala proga in poročilo o stanju le-te, • Oblikovanje finančnega načrta, • Priprava razpisne dokumentacije in sporočila za medije (vzpostavitev spletne strani, »FaceBook stran«, grafična izdelava promocijskega materiala), • Sestava prošnje za sponzorstvo ter liste morebitnih sponzorjev.
8 - 7	<ul style="list-style-type: none"> • Sestanek z odgovornimi osebami na upravni enoti Tržič glede zapore cest in podpis pogodbe o najemu prostora, • Obvestilo policije o prireditvi, • Zagotovitev nujne medicinske pomoči na dan prireditve, • Prve objave v medijih (spletna stran, »FaceBook stran«), • Sestanek z razširjeno ekipo organizatorjev (udeleženci pri fizični aktivnosti): Klub tržiških študentov, Gasilsko društvo Tržič, • Pošiljanje prošnje za sponzorstvo (klasična pošta, elektronska pošta, po telefonu in osebno), • Priprava izjave udeležencev.
6 - 5	<ul style="list-style-type: none"> • Natančno definiranje dejavnosti in ovir na progi, • Razdelitev proge na dele in razdelitev nalog po funkcijah ožje ekipe, • Zagotovitev in zbiranje opreme za prireditev, • Zbiranje prijav udeležencev, • Izdelava grafičnega načrta proge po delih.
4 - 2	<ul style="list-style-type: none"> • Pošiljanje člankov v lokalna glasila z glavnimi informacijami o tekmovanju, • Izdelava promocijskega materiala.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Prve objave na lokalnem radiju, • Klicanje sponzorjev in zbiranje promocijskega materiala za nagrade, • Zadnji sestanek z razširjeno ekipo organizatorjev (udeleženci pri fizični aktivnosti) • Oblikovanje, izdelava pravil in navodil za udeležence, • Izdelava logističnega načrta tekmovanja , • Končna določitev celotnega osebja za delo na tekmovanju.
1	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotovitev in postavitve »opičje kletke«, ostale opreme za tekmovanje ter naročanje hrane, • Obveščanje vaščanov, kje bo potekala prireditev (zapora cest, prvo obvestilo vaščanom o odmiku avtomobilov na dan prireditve).
2 dni pred prireditvijo	<ul style="list-style-type: none"> • Nakup manjkajoče opreme, • Preverjanje seznama opreme in potrditev zadnje različice logističnega načrta, • Priprava proge (2. del: športni park).

1 dan pred prireditvijo	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava proge (3. del: otroško igrišče - »ovira drseči Janez«, »tek čez gume« ,«zid PGD Tržič«), (4. del - označitev poteka proge po gozdnem delu in namestitve ovir po gozdu), • Nakup hrane in pijače ter priprava paketov za osebe, • Prevoz večje opreme na prizorišče tekmovanja, • Preverjanje seznama opreme in potrditev zadnje različice logističnega načrta prireditve, • Obveščanje vaščanov, kje bo potekala prireditev (zapora cest, drugo obvestilo vaščanom o odmiku avtomobilov na dan prireditve).
--------------------------------	---

Tabela 5 prikazuje devettedenski časovni okvir izvedbe prireditve »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šušndr«. Srečanje ožje ekipe organizatorjev je potekalo dvakrat mesečno, obdobje zadnjih štirinajst dni pa na nekaj dni, zaradi usklajevanj in zaključkov, ki so bili potrebni pred samo izvedbo.

Za lažjo postavitev proge smo 6 tednov pred prireditvijo izdelali grafični potek 4 km poti in 17 ovir.

Slika 29. Grafični potek celotne trase športne prireditve Družabni tek čez ovire.

Slika 29 prikazuje potek celotne trase športne prireditve »Družabni tek čez ovire - Katriks Lauf Šušndr«. Pot je dolga 4 km in ima 17 ovir. V nadaljevanju diplomske naloge bomo v tabeli 6 prikazali vseh 17 ovir, ki so bile postavljene po celotni poti.

Tabela 6
Seznam 17 ovir postavljenih na 4 km dolgi trasi

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
1	Protest	 <p>A photograph showing a runner in a red and black outfit jumping over a metal barricade set up in a narrow town street. Other people and buildings are visible in the background.</p>
2	Bazen	 <p>A photograph of a runner in a blue jacket and red shorts splashing through a shallow pool of water. A woman in an orange shirt is in the foreground, looking towards the runner.</p>
3	Grajsko stopnišče	 <p>A photograph showing several runners ascending a steep stone staircase on a grassy hillside. A town with red-roofed houses is visible in the background.</p>

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
4	Smetnjak	
5	Krtkov rov	
6	Opičja igrala	

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
7	Na Storžič	 <p>A person wearing a red and blue long-sleeved shirt and dark shorts is climbing a tall, narrow metal structure. They are holding onto a vertical bar with both hands and have one foot on a horizontal bar. The background shows green trees and a clear sky.</p>
8	Opičja kletka	 <p>Two people are on a set of monkey bars. One person in a black long-sleeved shirt and black pants is hanging from a bar with their arms and one leg. Another person in a green long-sleeved shirt and dark pants is also hanging from a bar. The structure is made of metal bars and is set outdoors with trees in the background.</p>
9	Blatna kopel	 <p>A person wearing a red long-sleeved shirt and black pants is crawling on all fours through a shallow pit filled with mud. They are looking down at the ground. Above them is a large orange safety net. The background shows some trees and a building.</p>

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
10	Drseči Janez	 <p>foto:Milan Malovrh</p>
11	Cestni odpad Žepič	
12	Leseni zid	

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
13	Pajkova mreža	
14	Nošenje bremena	
15	»Pena party«	

Zaporedna številka ovire	Ime ovire	Slikovni prikaz
16	Vodni zid	
17	Skrivni rov	

Celotno štiri kilometre dolgo progo smo pet tednov pred prireditvijo razdelili na 5 glavnih delov. Za vsak del proge smo izdelali grafični načrt poteka poti, določili vrsto in lokacijo ovire, načrtovali zapore cest in število ter pozicijo kontrolorjev. Organizacijska razdelitev je prikazana v tabeli 7.

Tabela 7

Organizacijska razdelitev proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«

Organizacijska razdelitev 1. dela proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«		
1. del: Mesto Tržič		
Potek poti	Atrij občine – podhod občine – Trg svobode – Partizanska ulica – Šolska ulica – stopnišče gradu Neuhaus – parkirišče gradu Neuhaus	
Ovire	1. ovira »Protest«	Postaja letališke policije Brnik
	2. ovira »Bazen«	Prostovoljno gasilsko društvo Tržič
	3. ovira »Grajske stopnice«	
Število kontrolorjev	5	
Zapora ceste	Trg svobode: Gorenjska Banka Trg svobode: cerkev sv. Andreja Partizanska ulica: Ljudska Univerza Most: atrij občine	
Grafični načrt		

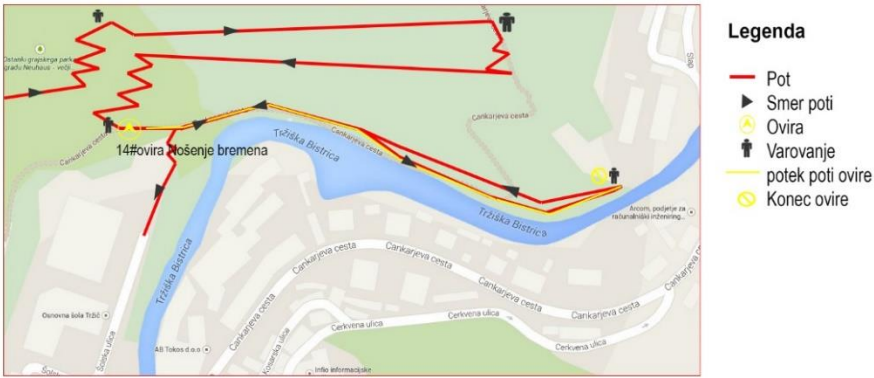
**Organizacijska razdelitev 2. dela proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«
2. del: Športni park gradu Neuhaus**

Potek poti	Parkirišče gradu Neuhaus – Športni park Grad Neuhaus	
Ovire	4. ovira »Smetnjak«	Obstoječi smetnjak
	5. ovira »Krtkov rov«	Obstoječe lesene ovire
	6. ovira »Opičja igrala«	Vulkanizerstvo Darko Benedičič s.p. – (pnevmatike) Obstoječa športna konstrukcija
	7. ovira » Na Storžič«	Obstoječa športna konstrukcija
	8. ovira »Opičja kletka«	Obstoječa športna konstrukcija
	9. ovira » Blatna kopel«	Obstoječi peskovnik PGD Tržič
Število kontrolorjev	2	
Zapora ceste	/	
Grafični načrt		

Organizacijska razdelitev 3. dela proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«
5. del : Otroško igrišče Živ-Žav

Potek poti	Izhod športnega parka Grad Neuhaus – otroško igrišče Živ – Žav – gozdna pot mimo kapelice – vrtilčki – gozdna pot na Kamnjek	
Ovire	10. ovira »Drseči Janez«	
	11. ovira »Cestni odpad Žepič«	Avtoservis Žepič (pnevmatike)
	12. ovira »Leseni zid«	Prostovoljno gasilsko društvo Tržič
	13. ovira »Pajkova Mreža«	Telekom Slovenije
Število kontrolorjev	4	
Zapora ceste	Koroška cesta: vstop skozi portal v območje gradu Neuhaus – Picerija Pod Gradom	
Grafični načrt	 <p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> — Pot ▶ Smer poti ▲ Ovira ♣ Varovanje — Zapora ceste <p> ▲ 10#-Drseči janez ▲ 11#-Cestni odpad Žepič ▲ 12#-Leseni zid ▲ 13#-Pajkova mreža </p>	

Organizacijska razdelitev 4. dela proge »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«
6. del : Gozdna pot

Potek poti	Gozdna pot na Kamnjek – razgledna točka poti na Kamnjek – pohodna pot Cankarjeva cesta – Slap – pohodna pot Cankarjeva cesta – parkirišče osnovne šole Zali Rovt	
Ovire	14. ovira »Nošenje bremena«	Vulkanizerstvo Darko Benedičič s.p. (pnevmatike)
Število kontrolorjev	4	
Zapora ceste	/	
Grafični načrt		

**Organizacijska razdelitev 5. dela proge »Družabni tek čez ovire – Katiks Lauf Šundr«
7. del : parkirišče osnovne šole Tržič**

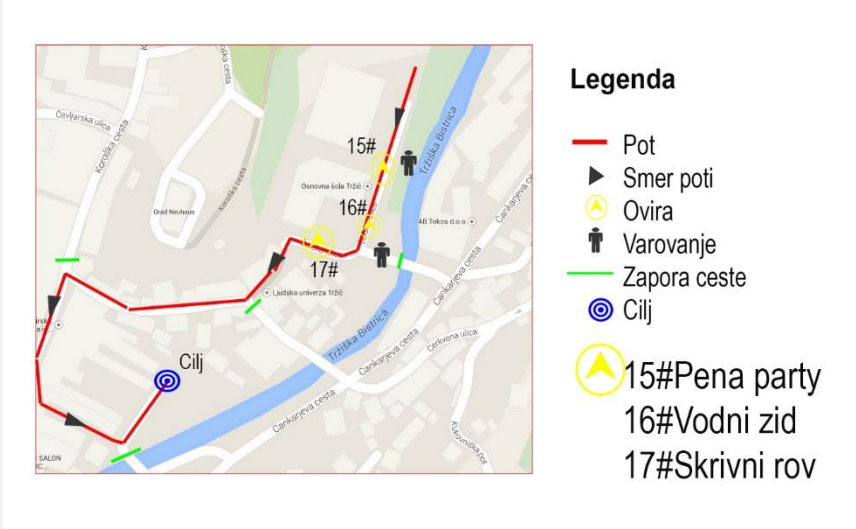
Potek poti	Parkirišče osnovne šole Tržič – Šolska ulica – Partizanska ulica - Trg svobode - podhod občine – atrij občine	
Ovire	15. ovira »Pena party«	PGD Tržič
	16. ovira »Vodni zid«	PGD Tržič
	17. ovira »Skrivni rov«	Komunalno podjetje Tržič
Število kontrolorjev	2	
Zapora ceste	Most: osnovna šola Tržič Partizanska ulica: Ljudska univerza Most: atrij občine Trg svobode: Cerkev sv. Andreja Trg svobode: Gorenjska Banka	
Grafični načrt	 <p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> — Pot ▶ Smer poti ▲ Ovira ♤ Varovanje — Zapora ceste ⊙ Cilj ▲ 15#Pena party ▲ 16#Vodni zid ▲ 17#Skrivni rov 	

Tabela 7 predstavlja organizacijsko razdelitev trase na pet glavnih delov in nam je bila v pomoč pri razdelitvi nalog po funkcijah ožje ekipe. Za vsak del so bili zadolženi določeni člani ekipe, ki so morali poskrbeti za realizacijo proge v smislu pridobivanja opreme, dogovarjanja z razširjeno ekipo, na dan prireditve so bili zadolženi za postavitve in nadzor, po končani prireditvi pa so poskrbeli za odvoz ovir oz. pospravljanje trase.

Za lažje delo pri dejanski izvedbi na dan prireditve smo si pomagali s terminsko shemo (tabela 8), ki je narekovala dogajanje in definirala čas poteka dejavnosti oz. prireditve.

Tabela 8

Terminska shema prireditve Družabni tek čez ovire 5.10.2013

Dan /Sobota		Razdelitev dejavnosti		
Časovni okvir od – do		Ekipo 1	Ekipo 2	Ekipo 3
5:30	5:40	Zbor - Kavarna Cokla	Zbor - Kavarna Cokla	Zbor - Kavarna Cokla
6:00	7:30	Postavitev ovir: 3. del: otroško igrišče Živ – Žav »Drseči Janez« »Pajkova mreža«	Postavitev in označitev prireditvenega prostora (klopi, mize, info točka, štartni in ciljni prostor)	Prezem opreme na lokaciji parkirišča OŠ Tržič Zapiranje parkirišča OŠ Tržič Postavitev ovir: 1. del: Mesto Tržič »Protest« »Bazen« 5. del: Parkirišče OŠ Tržič »Pena party« »Vodni zid« »Skrivni rov«
7:30	8:30	Pregled in označitev celotne proge		
8:30	Prihod celotne ekipe na prireditev			
8:45	Ponovni (zadnji) zbor celotnega osebja pred prihodom tekmovalcev. Sestanek vseh prisotnih ter razdelitev nalog varovalcem na kontrolnih točkah			
9:00		Zbor za kontrolorje in odhod na lokacije za izvedbo njihovih dejavnosti	Prihod prvih udeležencev tekmovanja	Dodatna pomoč 1. in 2. ekipi Zbor: Info točka
9:00	9:45		Prijava udeležencev	
9:55	Glavni zbor vseh prisotnih (vodstvo in udeleženci) in uradna otvoritev			
10:00	Začetek tekmovalnega dela prireditve			
10:05	Štart 1. vala udeležencev		Štartna številka 1 -20	
10:15	Štart 2. vala udeležencev		Štartna številka 21 - 40	
10:25	Štart 3. vala udeležencev		Štartna številka 41 - 60	
11:00	Vrnitev prvih udeležencev na cilj			
11:00			Priprava in razdelitev toplega obroka za udeležence tekmovanja	
12:30	Sklepni del: zaključni zbor vseh udeležencev. Razdelitev priznanj in nagrad udeležencem			
13:30	Pospravljanje prizorišča in odvoz opreme v skladišče			

Zaključek tekmovanja

V zaključni del prireditve so sodile predvsem dejavnosti, ki so se zgodila v času dveh tednov po končani dejanski izvedbi prireditve. Mednje prištevamo:

- pošiljanje zahval sponzorjem in sodelavcem tekmovanja;
- vračilo izposojene opreme;

- plačevanje računov, ki so nastali v času priprav in izvedbe;
- vrednotenje tekmovanja v sklopu ožje in širše ekipe;
- pisanje člankov in pošiljanje le-teh uredništvom lokalnih glasil ;
- arhiviranje in javna objava slikovnega gradiva prireditve v spletnih medijih;
- analiza končnega vsebinskega in finančnega poročila.

KATR SPORTS **FOTO REPORTAŽA**
1.KATRX LAUF ŠUNDR 2013

ŠPORT, ZABAVA IN DRUŽNJE „KATRX LAUF ŠUNDR 2013“

5.10.2013 je bil Tržiški dan zabave, športa in timskega dela. 1. Družabni tek čez ovire »KATRX LAUF ŠUNDR« je kombinacija teka in premagovanja najrazličnejših ovir, predvsem pa osebni izziv, na katerem so udeleženci preizkusili svojo vzdržljivost, moč, agilnost, psihično trdnost in sposobnost za timsko delo. Na 3,5 kilometrov dolgi progi jih je pričakalo 18 adrenalniških, zabavnih, mokrih, blatnih, atraktivnih ovir. Fotografije povejo vse ...Se vidimo spomladi 2014, do takrat pa pridno nabirat kondicijo na Fit power vadbi v Doni. (Katrx sport, Katarina Malovrh)

Slika 30. Primer članka v lokalnem časopisu Tržičan.

Slika 30 predstavlja članek, ki je bil objavljen v lokalnem časopisu Tržičan.

5. SKLEP

Ponudba in vsebina športnorekreativnih programov je odvisna od naravnih danosti kraja, obstoječe infrastrukture, in ne nazadnje, ustrezno izobraženih in usposobljenih strokovnih kadrov. Pomen športnorekreativnih parkov ni stalen, ampak se s časom spreminja in se mora razvijati skladno s poudarjanjem telesne dejavnosti kot sestavine zdravega življenjskega sloga. Na pomen športnih parkov z vidika prebivalstva vplivajo ponudba, oddaljenost in dostopnost v odvisnosti od količine prostega časa, ki ga ima športna in rekreacijska želja prebivalec na voljo. Športni parki na pomenu pridobivajo tudi s svojo urejenostjo, s spremljanjem želja uporabnikov ter prilagajanjem svoje ponudbe njihovim potrebam in letnim časom. Za naselja športni parki pomenijo predvsem dodatno storitveno funkcijo, ki poleg drugih storitvenih dejavnosti, vpliva na njihov položaj in vlogo v hierarhiji središčnih naselij. Posebni in moderno oblikovani športni objekti – arhitekturne ikone ter večji športni in drugi dogodki, ki se odvijajo v športnih parkih, pomembno prispevajo k boljši prepoznavnosti posameznega naselja. Prav potrebe in želje družbe naj predstavljajo izhodišče smotrnega načrtovanja športa v prostoru, ob upoštevanju okoljskih omejitev in doseganju trajnostnega razvoja, ekonomiko in tržno zanimivost pa si mora izračunati vsak investitor sam.

Športnorekreativni park na gradu Neuhaus v občini Tržič je zdaj že v obratovanju. Po neformalnih virih (opazovanju) in splošnem mnenju javnosti so se pozitivne smernice nadgradnje športnorekreativnega parka pokazale, v splošnem pomenu za mesto Tržič, v lepši podobi kraja zaradi urejene športne infrastrukture in okolja. Lokacija je s tako urejenim parkom dobila nov namen, saj park zdaj omogoča krajanom aktivno preživljanje prostega časa na urejeni športni infrastrukturi. S tem je posredno tudi dvignil raven razvitosti športa v mestu Tržič. Spomladanski in jesenski obiski parka osnovnošolskih in vrtčevskih učencev in učenk so motivirali športno vzgojo v bližnji osnovni šoli, drugim krajanom pa ponudili kraj, kjer lahko najdejo počitek v naravi. Posredno pa se je izvedba obravnavane investicije pokazala še v dvigu kvalitete in dodane vrednosti prostora. S tem je obravnavani prostor postal večnamenski in omogoča izvedbo raznih formalnih in neformalnih športnih ter drugih rekreativnih prireditev, npr. »Družabni tek čez ovire – Katriks Lauf Šundr«. Prostor aktivno sledi trendu razvoja na področju športne infrastrukture in siceršnje urbane urejenosti okolja, tako da omogoča krajanom ulično telovadbo. Z obveščanjem o raznih dogodkih in športno rekreacijskih vadbah v spletnih medijih in lokalnih časopisih zagotavlja rast športne kulture. S tem povečujemo število športno aktivnih prebivalcev krajevne skupnosti. Kot izvajalca športnorekreativnih programov nam je park omogočil izvajanje kvalitetnih športnih rekreativnih programov za različne ciljne skupine glede na spol, starost, potrebe, raven znanja, pripravljenost in stopnjo motiviranosti, tudi v poletni sezoni, ko zaprti telovadni prostori dobijo negativen predznak.

Za veliko slabost parka se je v letošnji poletni sezoni izkazala tudi naša nemoč pri kljubovanju vremenskim razmeram. Slabo vreme z obilnimi padavinami je onemogočilo izvajanje športne dejavnosti v parku. Rešitev bi bila namestitev strehe nad jekleno športno konstrukcijo, vendar zaradi okoljevarstvenih zahtev v prihodnosti, na tem zemljišču, to ne bo mogoče. Slabost parka je tudi kratko obdobje uporabnosti, saj je obisk takega parka primeren le v obdobju med majem in koncem septembra. Čas obiska smo podaljšali z namestitvijo luči, ki omogočajo izvajanje vadbe tudi v zgodnjepomladanskih ter poznojesenskih dnevih zaradi pomanjkanja dnevne svetlobe v večernih urah. Prav tako smo odvisni od vremenskih pogojev, primerne temperature zraka in količine padavin. Slabosti so se pokazale tudi pri vzdrževanju in čiščenju

okolja, vplivu vandalizma ter pravno odgovorne politike parka. Slednje smo rešili z namestitvijo table pravil hišnega reda parka, ki jasno določa pravila uporabe in čas obiska parka ter uporabo na lastno odgovornost, s tem smo izključili pravno odgovornost upravitelja ter občine Tržič v primeru poškodbe v parku. Za preprečevanje onesnaževanja in uničevanja okolja ter športne opreme nismo našli idealne rešitve. Kljub namestitvi opozorilnih tabel s parkovnimi pravili ter občasnim policijskim nočnim obhodom, se vedno najdejo posamezniki, ki se pravil ne drže. Proti vandalizmu smo se že v začetni fazi poskusili zaščititi in namestili jekleno športno konstrukcijo, na kateri do sedaj še ni znakov vandalizma, medtem ko se na lesenih športnih igralih in klopeh že kažejo določene poškodbe. Z zaklepanjem glavnega vhoda v športni park smo vsaj malo umilili nepotrebno onesnaževanje in uničevanje. Zavedamo pa se, da če hočemo športno rekreacijski park ohraniti dostopen javnosti, potem je zaklepanje vrat nesmiselno. Trenutno se v park še vedno lahko vstopa skozi stranski vhod, ki je malo bolj odmaknjen; čiščenje in vzdrževanje okolja pa še vedno ostaja na prostovoljski osnovi. Vse leto zbiramo tudi prispevke za vzdrževanje in nadgradnjo parka, kar v manjši meri omili stanje.

Na žalost smo prisiljeni gledati v prihodnost skozi denarna sredstva, če želimo projekt ohranjati in nadgrajevati ter širiti športnorekreacijsko dejavnost, ki bo dostopna javnosti. Vendar je zelo spodbudno, da obstajajo načini, ko z idejo, vztrajnostjo, samoiniciativnostjo, kreativnostjo in načrtovanjem lahko začnemo ustvarjati in nadaljevati svojo poklicno pot. Pripravljeni smo se bili odreči prostemu času in se posvečati dodatnemu delu za družbeno koristne stvari, tako z vzpostavitvijo športnega parka kot z organizacijo športne prireditve »Družabni tek čez ovire-Katriks Lauf Šundr«. Lahko se pohvalimo z vrsto nematerialnih spodbud - kot so krepitev samozavesti, sooblikovanje osebnosti ter spodbujanje k samostojnosti, učenju kreativnosti ter pridobivanju znanja in izkušenj na področju športa in rekreacije. Prav tako je tudi na področju vseživljenjskega učenja, kar v današnjem času lahko enačimo z zaslužkom. V občini Tržič smo pridobili status, s katerim zdaj lažje nadaljujemo zastavljeno delo.

V diplomskem delu smo povzeli tehnične možnosti oz. rešitve glavne elemente vzpostavitve športnorekreacijskega parka Grad Neuhaus ter nadgradnjo že nekoč obstoječega parka. Športnorekreacijski park Grad Neuhaus je uspešno zgrajena odskočna deska za nadaljnjo delovanje športnorekreativnega društva Katriks šport, ki spodbuja ljudi k telesni dejavnosti. Glede na to, da je park zdaj že sam po sebi razvit, je to dobra priložnost, da lahko na ta način pripomoremo k še večji ponudbi različnih telesnih dejavnosti, s tem pa tudi k večji prepoznavnosti športnorekreativnega društva Katriks šport in ne nazadnje tudi kraja. Za uspešno realizacijo nadaljnega razvijanja bo potrebno k sodelovanju še bolj pritegniti lokalno okolje, občino, šole, vrtce in druge civilnodružbene organizacije in društva, ki se morda primarno ne ukvarjajo s športom in rekreacijo ali s turizmom oz. turistično promocijo, lahko pa s svojim delovanjem prispevajo k popestritvi načrtanih dejavnosti. Vse to nam daje nov zagon za nadgradnjo športnega rekreacijskega parka v prihodnosti z razširitvijo dejavnosti za otroke med poletnimi počitnicami, z organizacijo jutranjih športnih delavnic, ki bodo park bolj izkoristile v dopoldanskih urah, z organizacijo nove športne prireditve »Mavrični tek« v spomladanskih mesecih, ki bo nadgradnja »Družabnega teka čez ovire - Katriks Lauf Šundr« in namenjena tako odraslim kot otrokom. Pogled v prihodnost seže tudi k nadgradnji športne infrastrukture v parku: z namestitvijo manjše plezalne stene in nekaj športnih otroških igral bodo privlačna za mlajše obiskovalce in bodo ponujala kvalitetnejše organizirane telesne dejavnosti za otroke. Možna pa je tudi širitev športnega društva izven občine Tržič in vzpostavitev enakega modela v drugem kraju. Zavedamo se, da so dobri rezultati in uspeh možni le z vzajemnim in povezanim delovanjem ter ustvarjanjem sinergije med omenjenimi akterji in promotorji športne, kulturne, turistične dejavnosti v kraju ali izven njega.

6. VIRI

- Berčič, H. (2005). Pojavnost in opredelitve športne rekreacije. V T. Kajtna in M. Tušak (ur.), Psihologija športne rekreacije (str. 7-23), Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
- Bubnič, E., Novak, Ž., Budnar, M., Erjavec, M., Grešak, B., Hodža Frelih, V., Jezeršek Turnes, J., Lisec, A., Markič, M., Mlakar, P., Prebil, M., Remic, D., Vršec, M. in Zajc, B. (2009). *Dogodek od A do Ž: priručnik za organizacijo in vodenje dogodkov*. Ljubljana: Planet GV (Grosuplje: Repovž).
- CRP., *Vključevanje analiz ranljivosti prostora v različne ravni urejanja prostora*. Oddelek za krajinsko arhitekturo. Pridobljeno 25.8.2014 iz http://www.arhiv.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/prostor/pdf/crp/ranljivost_78.pdf
- Černe, A., (2005). Pandorina skrinjica – geografski pogledi na prostorske analize v planiranju. V: *Geografski pogledi na regionalni razvoj*. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.
- Drobnič, Ž., (2006). *Javne zelene površine v Ljubljani* (Diplomsko delo). Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, Ljubljana
- Kokalj, V. (2006). *Ohranjanje zdravja in dobrega počutja*. Pridobljeno 29.8.2014 iz http://www.zasrce.si/srce_in_ozilje/i102/
- Leskovec, B., (1998). *Zasnova športne infrastrukture v prostoru*. Urbani izziv
- Leskovec, B., (1999). *Šport v prostoru*. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje.
- Lindav, U., (2007). *Športni parki – njihov pomen in načrtovanje* (Diplomsko delo). Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, Ljubljana.
- Lipičnik, B. (2005). *Organizacija podjetja*. Ljubljana, Ekonomska fakulteta.
- Mallen C. in Adams, J. L. (2008). *Sport, recreation and tourism event management: theoretical and practical dimensions*. Amsterdam: Elsevier/Butterworth-Heinemann.
- Možina, S. (Ur.) (2002). *Management kadrovskih virov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Nacionalni program športa 2014–2023, (2014). Pridobljeno iz http://www.zdus-zveza.si/docs/KOMISIJA%20ZA%20%C5%A0PORT,%20REKR/NACIONALNI_PROGRAM_SPORT_A_V_RS_2014-2023.pdf
- PISO - Prostorski informacijski sistem občin.(2014) *Občinski prostorski načrt (OPN)*. Pridobljeno 15.9.2014 iz <http://www.geoprostor.net/PisoPortal/pregled-storitev.aspx>

- Režek, J. (2005). *Urejanje prostora, geodezija in zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot*. Pridobljeno 10.9.2014 iz http://www.lgd.si/zgodovina/2005/geodan05/izvlecki/1-1_rezek.pdf
- Sikošek, M. (2010). *Management prireditvev: organizacija študentskih prireditvev* (Diplomsko delo) Fakulteta za management Koper, Koper
- Slonep, *Prostorsko načrtovanje*. Pridobljeno 10.9.2014 iz <http://www.slonep.net/predgradnjo/lokacija/prostorsko-nacrtovanje>
- SportAccord (2013). Wikipedija. The Free Encyclopedia. Pridobljeno iz <http://en.m.wikipedia.org/wiki/SportAccord>
- SSKJ (2011). Slovar slovenskega knjižnega jezika. Pridobljeno 28.08.2014 iz <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html/>.
- Športni centri. (2006). *Prostor – urbanizem – arhitektura – zakonodaja – postopki : gradiva za strokovni seminar in posvet v Portorožu*. Kranj, Združenje športnih centrov Slovenije.
- Športni centri. (2007). *Zakonodaja s področja športne infrastrukture*. Pridobljeno 10.9.2014 iz http://www.sportnicentri.si/SPORTCENTER_slo,,projekti,zakonodaja_s_podrocja_sportne_infrastrukture.htm
- Šugman, Rajko. (1998). *Organiziranost športa doma in v svetu*. Ljubljana: Fakulteta za šport
- Šugman R. (1999). *Prelomno obdobje slovenskega športa*. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Šumrada, R., (2005). *Strukture podatkov in prostorske analize*. Ljubljana, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo
- The citizens of the European Union and sport (2004). European Commission. Pridobljeno 29.8.2014, iz http://ec.europa.eu/sport/pub/publications_en.htm
- Tušak, M. (2010). Razvoj športa od praskupnosti do danes. Viva. Pridobljeno iz <http://www.viva.si/V-gibanju/5461/Razvoj-%C5%A1porta-odpraskupnosti-do-danes>
- Uradni list RS, št. 26/2014, (2014). *Resolucija o Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2014-2023*. Pridobljeno iz <http://www.uradni-list.si/1/content?id=117074>
- Uradni list RS, št. 18/2013, (2013). Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje. Pridobljeno iz <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlurid=2013654>
- Uradni list RS, št. 71/1993, (1993). Zakon o dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Pridobljeno iz <http://www.uradni-list.si/1/content?id=67845>

Uradni list RS, št. 7/1999 , (1999). Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD). Pridobljeno iz <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlurid=1999287>

Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS št. 112/2002). Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje. (*Priloga 2: Nezahtevni in enostavni objekti.*) Pridobljeno 10.9.2014 iz http://www.uradni-list.si/files/RS_-2013-018-00654-OB~P002-0000.PDF#!/pdf

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,(2003). *Območna enota Kranj, Strokovne zasnove za varstvo kulturne dediščine v občini Tržič.* Pridobljeno 10.9.2014 iz http://giskd2s.situla.org/evrdd/SZ/eVRD_SZ_Trzic_2008_02_00.pdf

Watt, D. C. (1998). *Event management in leisure and tourism.* Harlow: Addison Wesley Longman.

7. PRILOGI

OBČINA
TRŽIČ

Številka: 3528-0007/2013-396
Datum: 22. 3. 2013

KATARINA MALOVRH
CANKARJEVA CESTA 26
4290 TRŽIČ

ZADEVA: POOBLASTILO

Občina Tržič, Trg svobode 18, 4290 Tržič, ki jo zastopa župan mag. Borut Sajovic, pooblašča Katarino Malovrh, Cankarjeva cesta 26, 4290 Tržič, da zastopa Občino Tržič in opravi vsa dejanja v postopku pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja za projekt »Športno – rekreacijski park v naravi na Gradu - Neuhaus«.

OBČINA TRŽIČ
2

Župan
Mag. Borut Sajovic

Občina Tržič · Trg svobode 18, 4290 Tržič · tel.: 04 597 15 10 · fax: 04 597 15 13
e-pošta: obcina.trzic@trzic.si · varni e-predal: obcina.trzic@vep.si · internet: www.trzic.si

Slika 31. Pooblastilo za zastopstvo Občine Tržič pri urejanju potrebne dokumentacije

Ime, priimek in naslov prosilca:

KATARINA HALOVRH, CANKARJEVA CESTA 26, 4290 TRZICA

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota: KRANJ

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

OE Kranj

Naslov:

Prejeto:

27-03-2013

Sig. znak:

Št. zadeve:

Vredn.:

Za/vv.

Priloga

VLOGA ZA IZDAJO KULTURNOVARSTVENEGA SOGLASJA

1. Osnovni podatki o prosilcu oz. investitorju

Ime in priimek oz. ime organizacije: (vlagatelj)

Naslov: Kontaktna oseba:

2. Osnovni podatki o predvidenem posegu

(vrsta in namen posega, način izvedbe in drugi podatki, ki pojasnjujejo poseg)

Športno rekreacijski park Grod-Neuhaus

3. Osnovni podatki o legi objekta oz. naprave

Točen naslov (kraj, občina, ulica, hišna številka):

Ob grodu Neuhaus

Katastrska občina: GA TRZICA Parcelna številka: 91 Vložna številka:

4. Priloženi so naslednji dokumenti (priloženo obkroži)

Lokacijska informacija

Točna lokacija posega-kopija katastrskega načrta

Idejni projekt

d. Opis del ali tehnično poročilo

e. Projekt PGD -vodilna map~ arhitektura

Drugo (poblastilo)

Kraj in datum: 27.3.2013

Podpis:

Slika 32. Vloga za izdajo kulturnovarstvenega soglasia